

MAGYARORSZÁGON VÉGZETT KÜLFÖLDI HALLGATÓK PÁLYAKÖVETÉSE

Kutatási gyorsjelentés

A kutatás az Oktatási Hivatal és a Tempus Közalapítvány együttműködésében valósult meg.

Tempus Közalapítvány, 2021

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

IMPRESSZUM

FELELŐS KIADÓ: dr. Varga-Bajusz Veronika főigazgató, Tempus Közalapítvány

A KUTATÁST KÉSZÍTETTE: Oktatási Hivatal, Felsőoktatási Elemzési Főosztály

A KUTATÁSI ÖSSZEFOGLALÓ VÉGLEGESÍTÉSÉBEN RÉSZT VETT:

Kasza Georgina, a Tempus Közalapítvány munkatársa

GRAFIKAI TERVEZÉS, TÖRDELÉS: Keresztesi Rita

KIADJA a Tempus Közalapítvány, 2021.

ISBN 978-615-5319-83-9

Minden jog fenntartva.

További fotók, illusztrációk: © Shutterstock

TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY

1077 Budapest, Kéthly Anna tér 1.

Postacím: 1438, Budapest 70., Pf. 508.

Infó: (06 1) 237 1320

Telefon: (06 1) 237 1300

Fax: (06 1) 239 1329

E-mail: info@tpf.hu

Internet: www.tka.hu, www.campusmundi.hu

A Tempus Közalapítvány minden pályázataival kapcsolatos információt, pályázati űrlapot, egyéb dokumentumot térítésmentesen bocsát az érdeklődők rendelkezésére, azok kereskedelmi forgalomba nem hozhatók.

A kötet a Tempus Közalapítvány „Magyarországon végzett külföldi hallgatók pályakövetése” elnevezésű felhívására végzett kutatás összességét tartalmazza.

A „Campus Mundi – felsőoktatási mobilitási és nemzetköziesítési program” című EFOP-3.4.2-VEKOP-15-2015-00001 azonosító számú projekt a Széchenyi 2020 program keretében, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg, a Tempus Közalapítvány kezelésében.

TARTALOMJEGYZÉK

Vezetői összefoglaló	5
Bevezetés. A kutatás háttere	7
Az abszolutóriumot szerzett hallgatók, diplomások demográfiai és képzési háttere	9
Magyarországgal kapcsolatos vélemények, tapasztalatok	14
Átmenet a munka világába	19
A válaszadó diplomások, abszolvált hallgatók munkaerőpiaci helyzete	24
Magyarországgal való kapcsolattartás formái, minősége	27
A válaszadó diplomások, abszolvált hallgatók szociális háttere	33
Mellékletek	36
A minta viszonyulása a populációhoz	36
Ábra- és táblajegyzék	39

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A Magyarországon végzett nemzetközi hallgatók pályakövetése c. kutatás hiánypótló munkának tekinthető. A kutatás célja, hogy a felsőoktatásban végzett külföldi hallgatók háttéréről, a Magyarországon való tartózkodásuk körülményeiről, a munka világába való átmenetről, valamint a Magyarországgal való kapcsolatukról mélyebb képet kapjunk. A kutatás célcsoportja a 2012 és 2019 között Magyarországon abszolutóriumot szerzett külföldi állampolgársággal rendelkező hallgatók voltak. Az adatfelvétel 2020. március 19-től 2020. április 20-ig tartott.

A kérdőíves adatfelvétel eredményeinek leíró statisztikákon keresztül történő áttekintése – valamint a kutatás adatbázisának további elemzése – remélhetőleg segítséget nyújt az országunkban tanuló nemzetközi hallgatókat támogató szervezetek és felsőoktatási intézmények tevékenységének fejlesztéséhez, valamint szakpolitikai döntések előkészítéséhez.

A Felsőoktatási Információs Rendszer (FIR) adataiból látható, hogy a válaszadó hallgatók 91,9 százaléka kizárólag külföldi állampolgársággal, míg 8,1 százaléka rendelkezik magyar állampolgársággal is. A válaszadók által 2012 és 2019 között abszolvált képzések elsősorban a műszaki, a gazdaságtudományi, az orvos- és egészségtudományi, az agrár és a társadalomtudományi területekhez kötődnek. A képzések többsége, közel 57 százaléka mesterszintű képzés, 25 százaléka alapképzés, kisebb arányban szerepel az osztatlan és a doktori képzés. Az abszolvált hallgatók túlnyomó többsége, 86 százaléka elvégezte a kritérium szerint meghatározott időtartam alatt a képzését.

A válaszadó hallgatók közel fele, 46 százaléka kapott családjától anyagi támogatást és bő ötödük dolgozott azért, hogy finanszírozni tudja magyarországi tanulmányait. Az ösztöndíjjal hazánkban tanulók 74 százaléka Stipendium Hungaricum ösztöndíjas, 28,2 százaléka jelölt meg egyéb ösztöndíjforrást. A válaszadók közel háromnegyede elégedett a Magyarországon végzett felsőfokú képzéssel. A válaszadók többsége, 53 százaléka tartja értékesebbnek a magyar diplomát, mint a saját országuk felsőoktatási intézményei általi diplomákat, és 37 százaléka tartja közel egyenértékűnek azzal.

A tanulmányaik alatt a válaszadók szerint a képzésük az önállóság, az önfegyelem és a prezentációs készségek fejlődését tette leginkább lehetővé, legkevésbé a vállalkozói készség fejlődésének lehetőségét érezték erősnek.

A magyarországi tartózkodásuk alatt nehézségnek, hátráltató tényezőnek leginkább a magyar nyelv ismeretének hiányát, a finanszírozási nehézségeket, valamint a felsőoktatási intézmények általi támogatás hiányát érezték, bár fontos megjegyezni, hogy az értékelések átlaga alapján ezeket sem tekintették kifejezetten nagy nehézségnek.

A válaszadók 33 százaléka dolgozott részmunkaidőben tanulmányai alatt, közel 5 százaléka vállalt teljes idejű munkát, többségük, 61 százaléka nem dolgozott magyarországi felsőoktatási tanulmányai alatt. Akik dolgoztak – akár teljes, akár részmunkaidőben –, jelentős részben közvetlenül a munkáltatóhoz jelentkeztek, sok esetben meghirdetett álláspályázatra.

Azon hallgatóknak, akik a diploma megszerzését követően kerestek és találtak munkát, többsége közvetlenül kereste meg a munkáltatót (és/vagy jelentkezett meghirdetett állásra), emellett az álláskeresésben továbbá a személyes kapcsolat, a korábbi munkakapcsolat és a szakmai gyakorlati hely is meghatározó volt. Ezen hallgatók többségükben a szakmájuknak megfelelő munkakörben tudtak elhelyezkedni, és többségük határozatlan idejű munkát vállalt.

Az adatfelvétel időpontjában a megkérdezetteknek több, mint fele volt teljes állású munkavállaló, 19 százalékuk vett részt valamilyen képzésben, továbbképzésben és valamivel kevesebb, mint tizedük rendelkezett részmunkaidős munkahellyel. Közel ötödük az oktatási ágazathoz és valamivel több, mint tizedük tevékenysége kötődött a közszolgálathoz. A munkaerőpiaci helyzetük egyes aspektusait értékelve, a válaszadók a munka minőségével való elégedettséget értékelték a legmagasabbra, legkevésbé pedig fizetésükkel voltak elégedettek.

A válaszadók közel 60 százaléka jelenleg nem él Magyarországon. A tanulmányaik megkezdése előtt harmaduk tervezett a képzés elvégzése után Magyarországon maradni, a tanulmányaik alatt és végén körülbelül a hallgatóknak már közel fele tervezett Magyarországon maradni. A kutatás időpontjában a külföldön élő hallgatók valamivel több, mint fele közvetlenül a végzés után elhagyta Magyarországot. Ennek meghatározó okai között szerepel, hogy eleve nem terveztek hazánkban maradni, valamint a családi, ismeretségi viszonyok, a magyar nyelv ismeretének hiánya, a munkaerőpiaci viszonyok is az elsődleges okok közé sorolhatók. A külföldön élő végzett hallgatók 39 százaléka az itteni tanulmányai befejezését követően visszalátogatott Magyarországra. Közel 60 százalék egyáltalán nem vagy csak alacsony szinten beszéli a magyar nyelvet.

A válaszadók nagy része valamilyen formában követi a Magyarországról szóló híreket. Valamivel több, mint harmaduk tagja az Alumni Network Hungary szervezetnek, és szintén több, mint harmaduk egyetemük alumni szervezetének. Az alumni szolgáltatás keretein belül többségük érdeklődéssel követne online előadásokat. Nagyrészt tartják a kapcsolatot itteni tanulmányaik alatt megismert más hallgatókkal.

A megkérdezettek családi hátterét tekintve, kevesebb, mint negyedének van felmenői között hasonló szakterületen diplomát szerzett, szakmájában dolgozó felmenője. A megkérdezettek többségének mind az édesapjuk, mind az édesanyjuk rendelkezett diplomával.

BEVEZETÉS. A KUTATÁS HÁTTERE

A Magyarországon végzett nemzetközi hallgatók pályakövetése c. kutatás hiánypótló munkának tekinthető. Az elmúlt években, a felsőoktatás nemzetköziesítése céljának köszönhetően is, folyamatosan napirenden vannak olyan kérdések, mint például hogyan jellemezhető a külföldi hallgatók életútja és munkavállalási folyamataik, mennyire értékelik a Magyarországon szerzett diplomát a külföldi diplomások. Az adminisztratív és kutatási adatbázisokból (pl. Felsőoktatási Információs Rendszer, Diplomás Pályakövetési Rendszer) jelenleg nem lehet elemezni ezt a kérdéskört. A téma mélyebb vizsgálatához elengedhetetlen a célzott, célcsoportra irányuló kutatás, amely meghatározott adatfelvételi módszerekkel már releváns eredményeket mutat.

A kutatás elsődleges célja az volt, hogy a felsőoktatásban végzett külföldi hallgatók háttéréről, a Magyarországon való tartózkodásuk körülményeiről, a munka világába való átmenetről, valamint a Magyarországgal való kapcsolatokról mélyebb képet kapjunk.

A Tempus Közalapítvány (TKA) és az Oktatási Hivatal (OH) együttműködésében 2019 szeptembere és 2020 júniusa között empirikus vizsgálat valósult meg. A kutatási együttműködés alapjául szolgált, hogy az Oktatási Hivatalnak jogszabályban meghatározott lehetősége van arra, hogy miniszteri elrendelés esetén a hatósági adatbázisban tárolt egyéni, hallgatói e-mail címeket kutatási célokra felhasználhassa. Az adatfelvétel e jogszabálynak megfelelően az OH koordinációjában zajlott. A Felsőoktatási Információs Rendszerben (továbbiakban FIR) tárolt e-mail címekre az OH kutatói közvetlenül küldték ki a kérdőívet.

A kutatás célcsoportja a 2012 és 2019 között Magyarországon abszolutóriumot szerzett külföldi állampolgársággal rendelkező hallgatók voltak. Az adatfelvétel 2020. március 19-től 2020. április 20-ig tartott. A hallgatók egy emlékeztető e-mailt kaptak, 2020. március 25-én. A célcsoportot a Felsőoktatási Információs Rendszer adatai alapján érték el a kutatók: összesen 15 890 e-mail címre küldték ki a kérdőívet az OH kutatói, amelyet 1182-en töltöttek ki teljes mértékben vagy legalább részben. Ez 7,4 százalékos kitöltési arányt jelent. A minta viszonyulása a populációhoz a tanulmány mellékletében található. Az adatfelvételt nehezítette a járványhelyzet alakulása, valamint a veszélyhelyzet következtében megváltozott hazai és nemzetközi körülmények.

A kutatási gyorsjelentés célja, hogy betekintést adjon a vizsgálat alapadataiba, elsődlegesen egyváltozós adatelemzési módszerek alapján. A kutatási gyorsjelentés további célja, hogy előkészítse a terület további, részletes elemzését is.

A kutatási feladat fontos része volt az empirikus vizsgálat és a FIR adatainak összekapcsolása, figyelembe véve az egyéni beazonosíthatóságra vonatkozó adatvédelmi kritériumokat. Az 1182 válaszból 1180-hoz tudtak a kutatók – a FIR alapján – képzési programot társítani (két képzés olyan adatbejelentési hibát tartalmazott, mely miatt nem volt felhasználható az adata az adatelemzés során). Összesen 1235 olyan képzési program volt, amelyen 2012 és 2019 között szereztek abszolutóriumot. Mivel a kutatás azokra a volt hallgatókra terjedt ki, akik rendelkeztek külföldi állampolgársággal – magyar vagy külföldi állampolgársággal is –, ezért a mintában szerepelnek magyar állampolgársággal is rendelkező, magyar anyanyelvű hallgatók.

A kérdőív hat fő tematikus részből áll, amelyet a gyorsjelentés szerkezete is követ. Az online kérdőíves adatfelvétel eredményeinek áttekintését megelőzően a gyorsjelentés a FIR adatait felhasználva nyújt rövid áttekintést a válaszadó abszolválta hallgatók állampolgárságára és képzési életútjára vonatkozóan.

A gyorsjelentés első része a FIR adatok elemzése abból a célból, hogy képet kaphassunk arról, hogy milyen állampolgársággal (vagy állampolgárságokkal) rendelkeznek válaszadóink, mely képzési területen és milyen szinten szerezték meg a végzettségüket, valamint mely megyében található intézményben végezték el a képzést.

A diplomás és abszolutóriumot szerzett hallgatók vizsgálatánál képet kaphatunk például arról, honnan érkeztek Magyarországra és magyarországi tanulmányaik megkezdése előtt rendelkeztek-e már felsőfokú végzettséggel. A Magyarországon töltött idővel kapcsolatos attitűdök esetében többek között elemzésre került, hogy visszatekintve szívesen választanák-e újra az itt elvégzett képzést és mennyire látják értékesnek a magyar diplomát. A kutatás bepillantást ad arra is, hogy a hallgatók milyen forrásokból finanszírozták tanulmányaikat, illetve itteni tartózkodásukat, időben befejezték-e tanulmányaikat, valamint mely készségeik fejlődését érezték leginkább biztosítottak, és milyen tényezők akadályozták a hallgatókat a Magyarországon történő tartózkodásuk során.

A munkavállalással kapcsolatos kérdésekkel igyekeztünk képet kapni a volt hallgatók, diplomások tanulmányaik alatti és azt követő munkavállalásáról, munkaerőpiaci tapasztalatairól. Kérdésként szerepelt, hogy azok a válaszadók, akik munkát vállaltak, milyen módon jutottak álláshoz, illetve ez mennyire illeszkedik tanulmányaikhoz. A kutatás azt is vizsgálta, hogy a végzettek mennyire elégedettek a munka egyes aspektusaival.

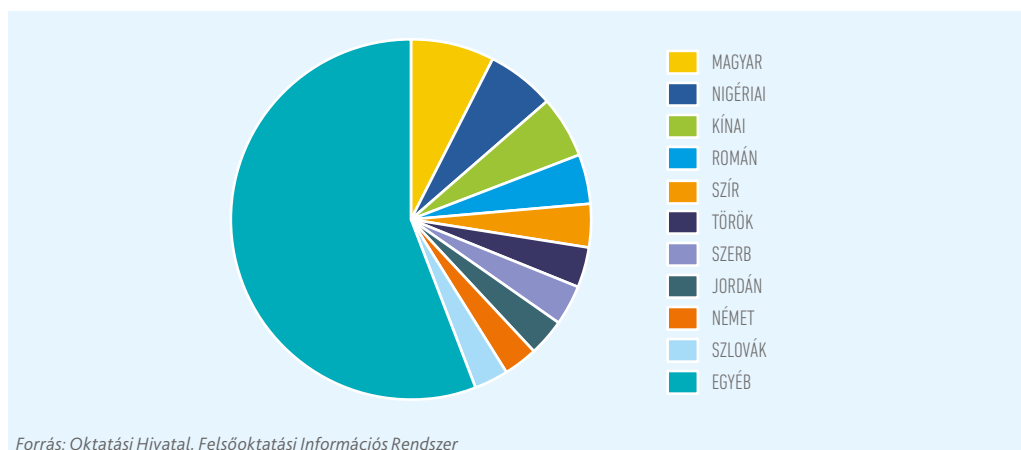
A külföldi diplomások esetében fontos kérdés, hogy milyen Magyarországhoz való viszonyuk, tervezték-e a magyarországi munkavállalást, maradást. Az is lényegi kérdés, hogy a Magyarországon végzett diplomások mennyire érdeklődnek Magyarország iránt, mennyire követik a Magyarországgal kapcsolatos híreket, eseményeket, milyen magyar eseményeken, programokon vesznek részt, illetve milyen kapcsolatot ápolnak a korábbi hallgatótársaikkal, barátaikkal, ismerőseikkel.

AZ ABSZOLUTÓRIUMOT SZERZETT HALLGATÓK, DIPLOMÁSOK DEMOGRÁFIAI ÉS KÉPZÉSI HÁTTERE

A válaszadók állampolgárságára és képzési hátterére vonatkozó adatok a FIR alapján összeköttetésre kerültek a válaszaikkal, természetesen anonimizált módon. A kérdőívre összesen 1182 abszolutóriumot szerzett hallgató, vagy már diplomával rendelkező végzett válaszolt. A válaszadók átlagos életkora 30 év volt, 53,9 százalékuk férfi, 46,1 százalékuk nő volt.

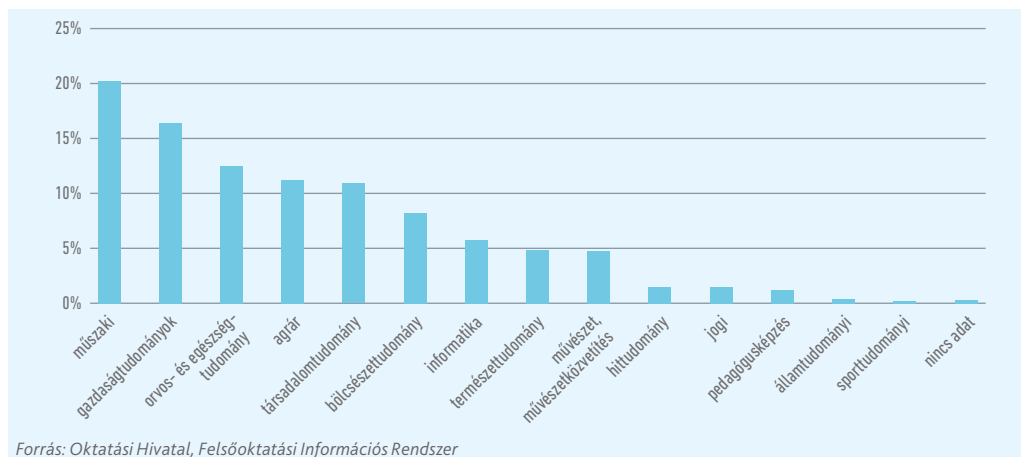
A kérdőívet kitöltő hallgatókhoz 1235 olyan képzési program társítható, amelyekben 2012 és 2019 között abszolutóriumot szereztek, illetve több hallgató, diplomás esetében kettős állampolgárság miatt 1 288 állampolgárság.

1. ábra: A válaszadó hallgatók, diplomások állampolgárságának megoszlása, N=1288

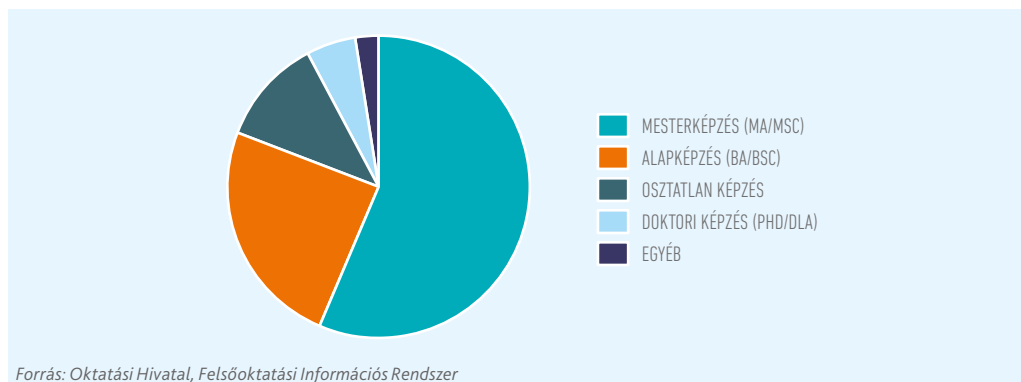
A válaszadó hallgatók állampolgárságának megoszlása szerint a külföldi állampolgársággal rendelkezők 8,1 százaléka rendelkezik magyar állampolgársággal is, így a vizsgált összes állampolgárságok 7,5 százaléka magyar, 92,5 százaléka pedig külföldi. A tíz leggyakrabban előforduló állampolgárság a válaszadók körében a magyar, a nigériai, a kínai, a román, a szír, a török, a szerb, a jordán, a német és a szlovák.

2. ábra. A válaszadók képzési terület szerinti megoszlása, N=1235

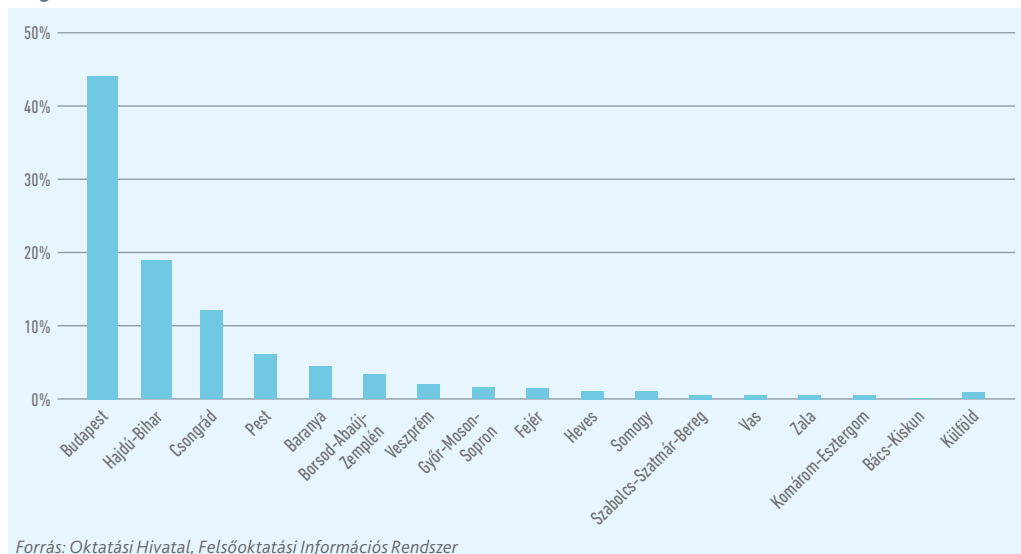
A válaszadók által elvégzett képzési programok ötöde (20,2%) tartozik a műszaki képzési területhez. 16,4 százalékuk gazdaságtudományi, 12,5 százalékuk az orvos- és egészségtudományi, 11,2 százalékuk agrár, 10,9 százalékuk pedig társadalomtudományi területhez tartozó képzési programot végzett el. A képzések 8,2 százaléka bölcsészettudomány, 5,8 százalék informatika, 4,9 százalék természettudomány, 4,8 százalék művészet vagy művészetközvetítés képzési területek alá tartozott. A képzésterületek között kisebb arányban a hittudomány (1,5%), a jogi (1,5%), a pedagógia (1,2%), valamint az államtudományi (0,4%) és sporttudomány (0,2%) képzésterületek szerepelnek.

3. ábra. A válaszadó hallgatók, diplomások által elvégzett képzési programok képzési szint szerinti megoszlása, N=1235

Az abszolutóriumot szerzett hallgatók, diplomások többsége a mesterképzéseken tanult (56,5%), negyedük alapképzésen (24,5%), közel 12 százalékuk pedig osztatlan képzésen. A doktori képzésen végzettek aránya a válaszadók között 5,2 százalék volt.

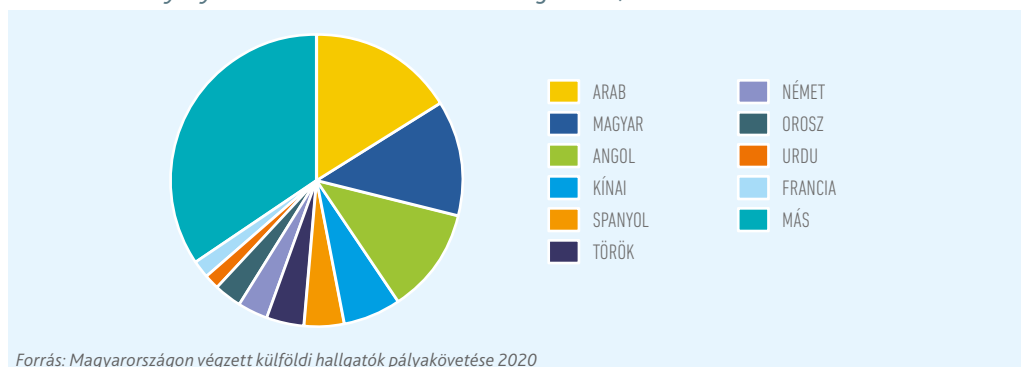
4. ábra. A válaszadó hallgatók, diplomások által végzett képzések felsőoktatási intézményeinek területi megoszlása, N=1235

A képzések többségét valamely budapesti intézményben végezték (44,1%), a fővárost követi Hajdú-Bihar megye (18,9%), Csongrád megye (12,1%) és Pest megye (6,1%) intézményeiben végeztek. A további megyékben, megyénként a képzések kevesebb, mint 5 százalékát végezték, összesen ez 17,8 százalékot tesz ki. A képzések 0,9 százalékát végezték külföldi képzési színhelyen.

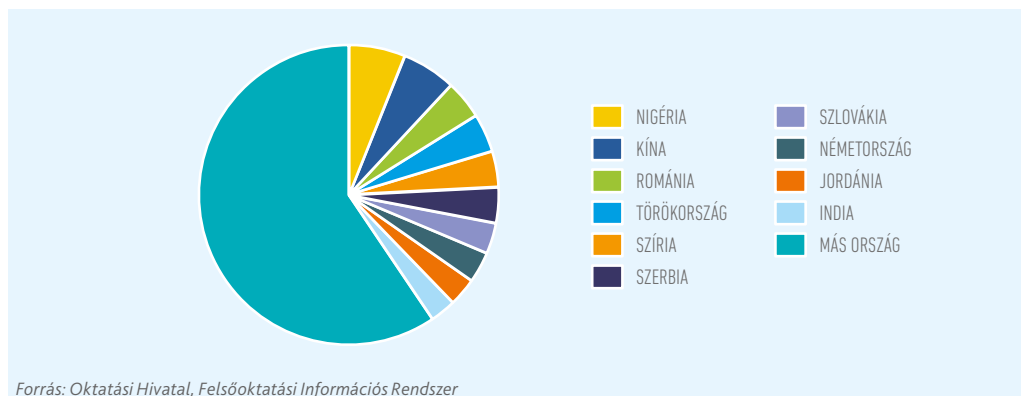
Az adatelemzés a hallgatók, diplomások származási országát, anyanyelvét is vizsgálta. A válaszadók összesen 105 különböző anyanyelvet neveztek meg. Ezek közül a 10 leggyakrabban említett anyanyelv a következő volt: arab, magyar, angol, kínai, spanyol, török, német, orosz, urdu és a francia.

5. ábra. Mi az anyanyelve? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1173

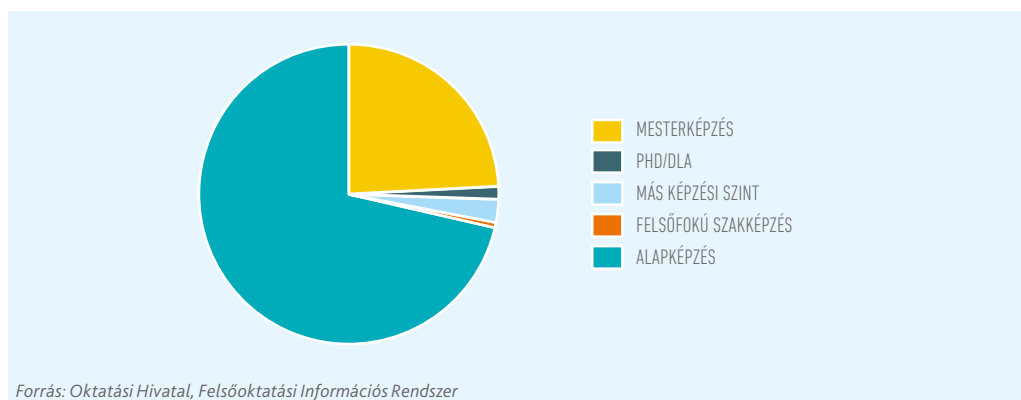
A válaszadók származási országa széles palettán mozog: 111 különböző országból érkeztek Magyarországra tanulni. A 10 leggyakoribb küldő ország Nigéria, Kína, Románia, Törökország mellett Szíria, Szerbia, Szlovákia, Németország, Jordánia és India volt.

6. ábra. Melyik országban élt, mielőtt Magyarországra költözött? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1168

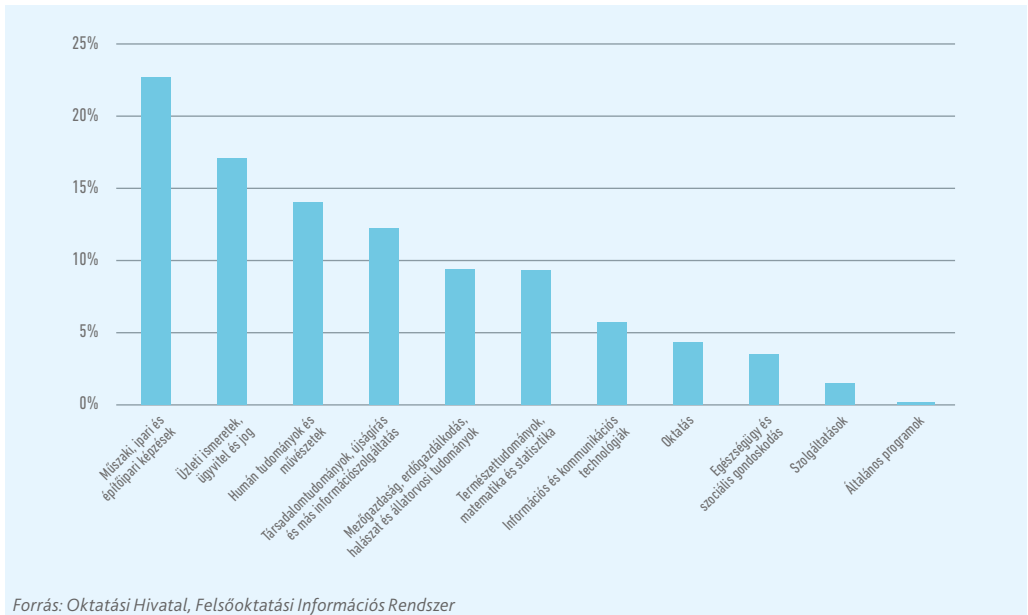
A hallgatók képzési életútja olyan kérdések alapján elemezhető, mint például milyen arányban rendelkeztek korábban felsőoktatásban szerzett képesítéssel, milyen képzési szinten és mely képzési területen szereztek korábbi végzettségüket. A válaszadók 56,7 százaléka rendelkezett valamilyen felsőfokú képesítéssel, mielőtt a megkérdezés alapjául szolgáló magyarországi képzésben megszerezte volna végzettségét, 43,3 százalékuk nem rendelkezett korábbi felsőfokú végzettséggel. A már korábbról felsőfokú végzettséggel rendelkezők 71,3 százaléka rendelkezik alapképzési szintű, 24,2 százalékuk mesterszintű végzettséggel, 1,4 százalékuk doktori fokozattal és 3,1 százalékuk valamilyen egyéb felsőfokú képzettséggel.

7. ábra. A korábban megszerzett felsőfokú végzettség típusa, N=652

Az Oktatás Nemzetközi Osztályozási Rendszerének (ISCED) megfelelő képzési területeket alapul véve azok, akik már rendelkeztek felsőfokú végzettséggel, a válaszadók a következőképpen sorolták be:

8. ábra. Mi volt ennek a végzettségnek a területe? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=648

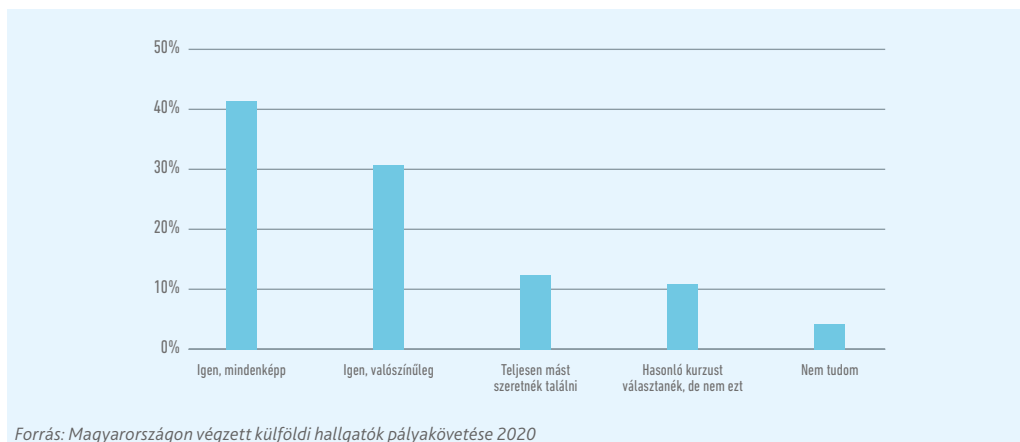

Az előzetes végzettséggel rendelkezők legnagyobb arányban (22,7%) műszaki, ipari és építőipari területen szerezték korábbi végzettségüket. 10 százalékot meghaladó arányban szerepelnek továbbá az üzleti ismeretek, ügyvitel és jog (17,1%), a humán tudományok és művészetek (14%), valamint a társadalomtudományok, újságírás és más információszolgáltatás (12,2%) területen szerzett végzettséggel rendelkezők is. A mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat és állatorvosi tudományok területen 9,4 százalék, a természettudományok, matematika és statisztika területen pedig a korábbról felsőfokú végzettséggel rendelkezők 9,3 százaléka rendelkezett felsőfokú végzettséggel. Az oktatás területén 4,3 százalék, egészségügy és szociális gondozás területén 3,5 százalék, a szolgáltatási területen 1,5 százalék szerzett korábban felsőfokú végzettséget.

MAGYARORSZÁGGAL KAPCSOLATOS VÉLEMÉNYEK, TAPASZTALATOK

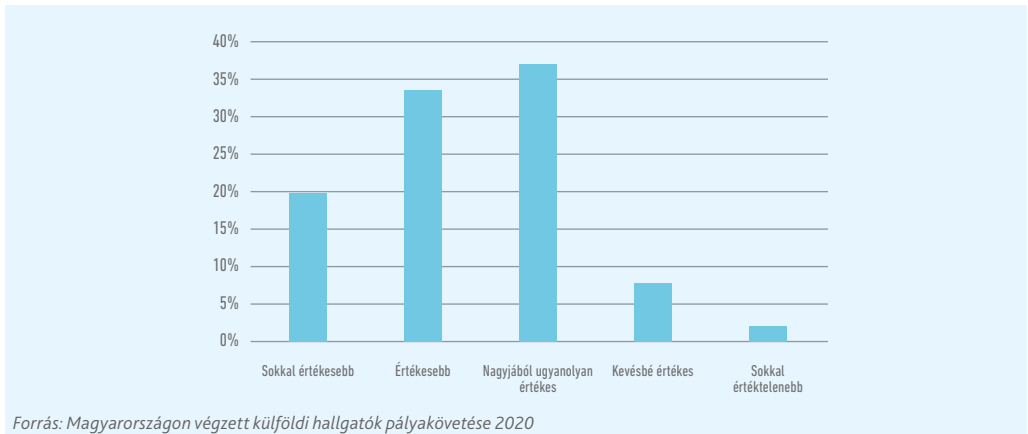
Ebben a fejezetben betekintést nyerhetünk, hogyan élték meg a hallgatók az itt tartózkodásukat, választanák-e újra ugyanazt a képzést, miként ítélik meg a Magyarországon szerzett diploma értékét. A kutatás azt is vizsgálta, hogy a végzettek milyen mértékben tudták fejleszteni egyes képességeiket, milyen időtartam alatt végezték el a képzésüket, és hogy a magyarországi tanulmányaikhoz kapcsolódóan részt vettek-e külföldi tanulmányi úton és konferencián.

9. ábra. Visszatekintve, amennyiben újra választhatna, ugyanazt a képzést választaná, ugyanabban az intézményben? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1175

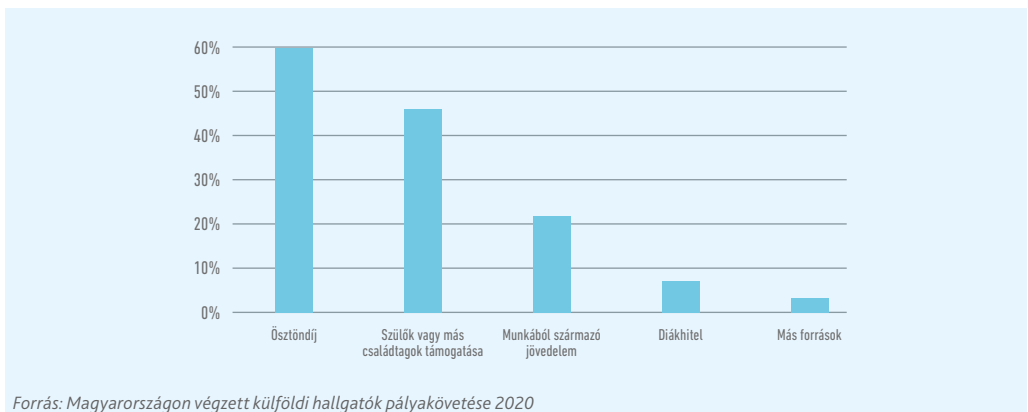
A válaszadók 41,4 százaléka szerint, hogy ha visszatekintve lehetősége lenne újra felsőfokú képzést választania, minden bizonnyal ugyanazt a képzést választaná, ugyanabban az intézményben. További 30,8 százalék választaná valószínűleg ugyanazt, ugyanott. Összesen tehát több, mint 72 százalék választaná szívesen újra ugyanazt, tehát a válaszadók közel háromnegyede elégedett volt a képzésével. A válaszadók 10,9 százaléka választana a képzéséhez hasonlót, ámde valami más, és 12,4 százalék választana inkább valami más továbbtanulási irányt.

10. ábra. Mit gondol a magyar diploma értékéről, összehasonlítva a küldő országban szerzett diploma értékével? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1174

A válaszadó hallgatók több, mint fele (összesen 53,3%) értékelték úgy, hogy a magyar diploma értéke értékesebb, mint a saját országukban szerezhető diploma értéke. A válaszadók bő egyharmada (36,9%) szerint nagyjából egyenértékű, míg valamivel kevesebb, mint tizedük szerint a magyarországi diplomának alacsonyabb az értéke.

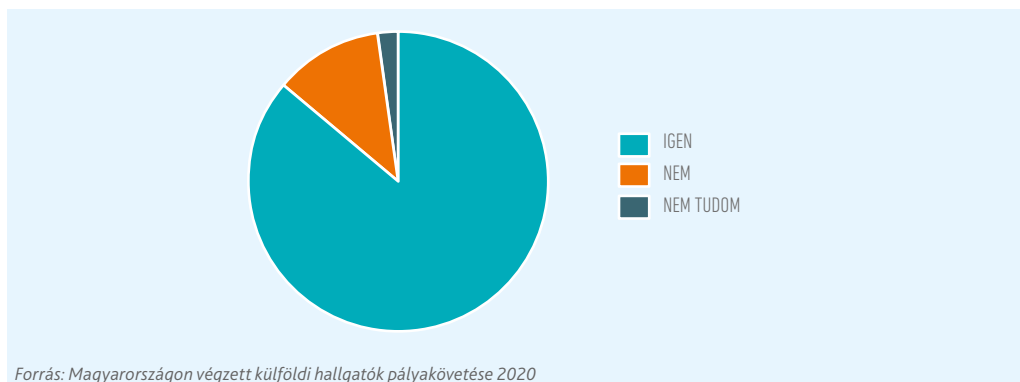
11. ábra. Hogyan, milyen forrásokból finanszírozta tanulmányait és megélhetési költségeit a Magyarországon töltött idő alatt? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1174

A válaszadók több, mint fele jelölte, hogy itt tartózkodása alatt tanulmányait, illetve egyéb kiadásait (legalább részben) valamely ösztöndíj igénybevételenek segítségével finanszírozta. 46 százalékukat támogatta a családja anyagilag, 21,9 százalékuknak volt munkavégzésből származó jövedelme és 7,2 százalék vett igénybe diákhitelt. Emellett 3,4 százalékuknak volt egyéb forrásból származó jövedelme.

Azon válaszadók, akik megjelölték, hogy igénybe vettek valamilyen ösztöndíjat, 74,1 százalékban tanultak Magyarországon Stipendium Hungaricum ösztöndíjjal, és csak 28,2 százalékuk jelölt egyéb vagy további ösztöndíjforrást.

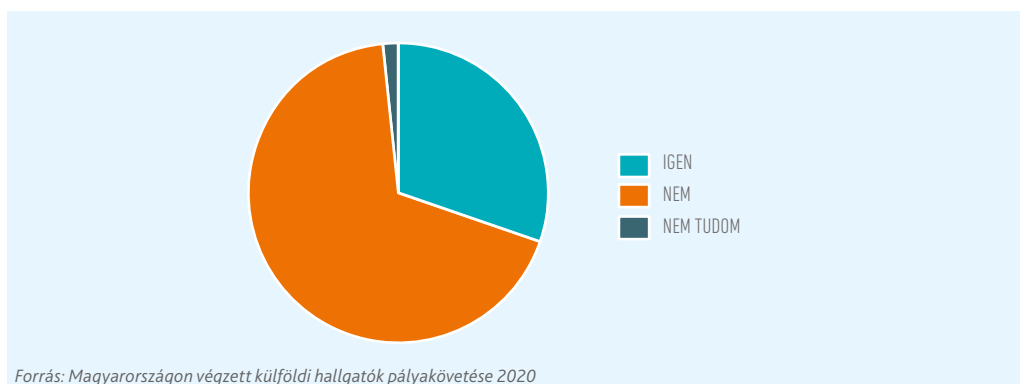
12. ábra. Befejezte a képzését a követelményekben meghatározott időtartamon belül? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1164

Forrás: Magyarországon végzett külföldi hallgatók pályakövetése 2020

A válaszadó végzetek 86,3 százaléka teljesítette a mintatantervben meghatározott időtartamnak megfelelően a képzését és csupán 11,5 százalék fejezte be később, az elvárt időtartamon túl. További 2,2 százalékuk nem tudta megmondani, hogy az előre meghatározott időn belül sikerült-e megszereznie végzettségét.

13. ábra. Részt vett tanulmányi úton vagy konferencián külföldön magyarországi tanulmányai alatt? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1168

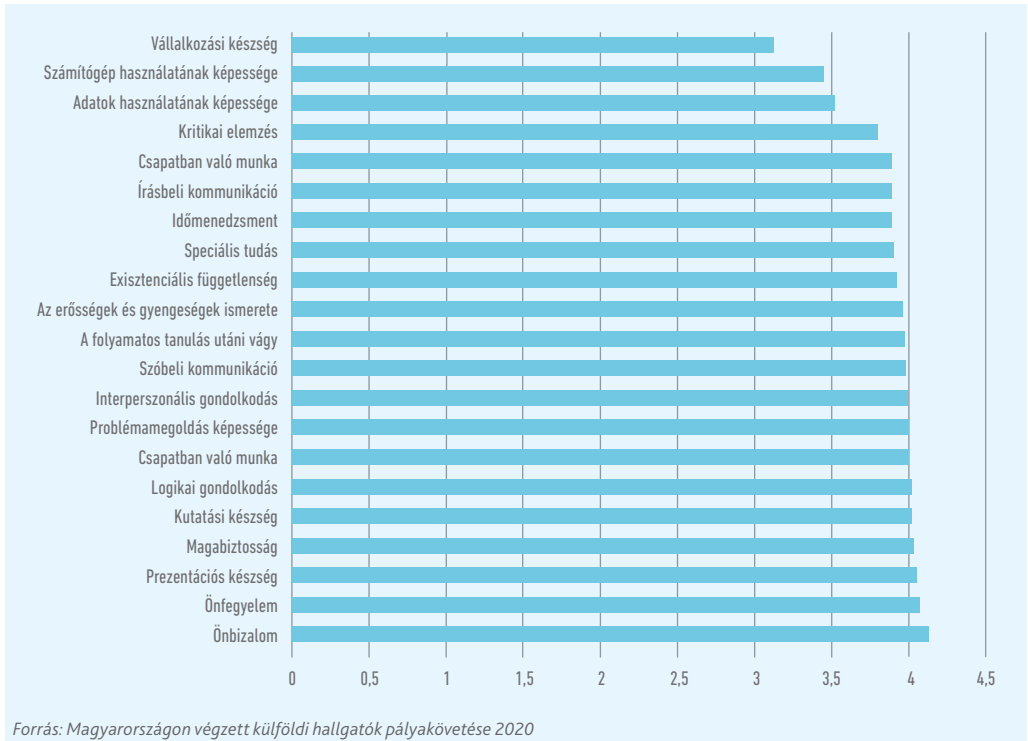

Forrás: Magyarországon végzett külföldi hallgatók pályakövetése 2020

A hallgatók majdnem egyharmada (30,4%) vett részt valamilyen tanulmányi utazáson és/vagy konferencián Magyarországon tanulmányaihoz kapcsolódóan, valamivel több, mint kétharmaduk (68,1%) nem vett részt ilyen jellegű szakmai továbbképzésen, képzésen.

Magyarországi tanulmányaik alatt a hallgatók a következőképp értékelték egyes ismereteik, képességeik fejlődését ötfokú skálán (1 = egyáltalán nem tette lehetővé a fejlődést jelentette, míg a 5 = nagyon lehetővé tette a fejlődést).

14. ábra. Mit gondol, a képzése milyen mértékben tette lehetővé az alábbi készségek fejlesztését? kérdésre adott válaszok megoszlása, (ötfokú skálán adott válaszok) N=1158

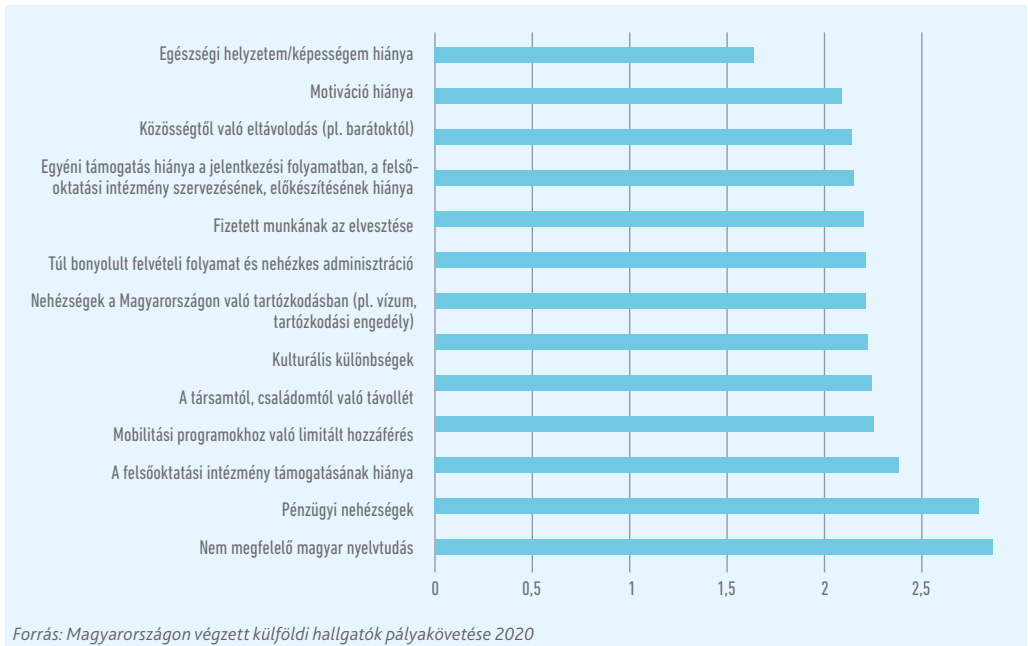

A hallgatók megítélése szerint leginkább az önállóság (4,13), az önfegyelem (4,07) és a prezentációs képességek (4,05) fejlesztésére volt leginkább lehetőségük a képzésük alatt. További készségekkel kapcsolatban is inkább pozitív volt a hallgatók megítélése: az önbizalmat, a kutatói készséget, a logikus gondolkodást, a szakmai tudás alkalmazására való képességet, a problémamegoldó képességet, a személyközi készségeket, a szóbeli kommunikációt, a további képzésre való vágyat, valamint az erősségekkel és gyengeségekkel kapcsolatos tudatosságot is azon készségek közé sorolhatók, amelyek fejlesztésére lehetősége volt a hallgatónak a képzése ideje alatt.

Ugyanakkor olyan fontos készségeket, mint a vállalkozói készséget (3,12), a számítógépes ismereteket (3,45), valamint a számadatok felhasználásának készségét (3,52) legkevésbé tartották olyan készségeknek, amely fejlesztését lehetővé tette a képzésük.

A kérdőív a képességek fejlesztése mellett kitért a hallgatókat itteni tanulmányaik folyamán akadályozó tényezőkre is. A válaszadók értékelték, hogy az alábbiak közül mely tényezők jelentettek nehézséget, és melyek nem a magyarországi tanulmányai során.

15. ábra. Milyen mértékben jelentettek akadályt számára magyarországi tanulmányai során az alábbiak? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1147

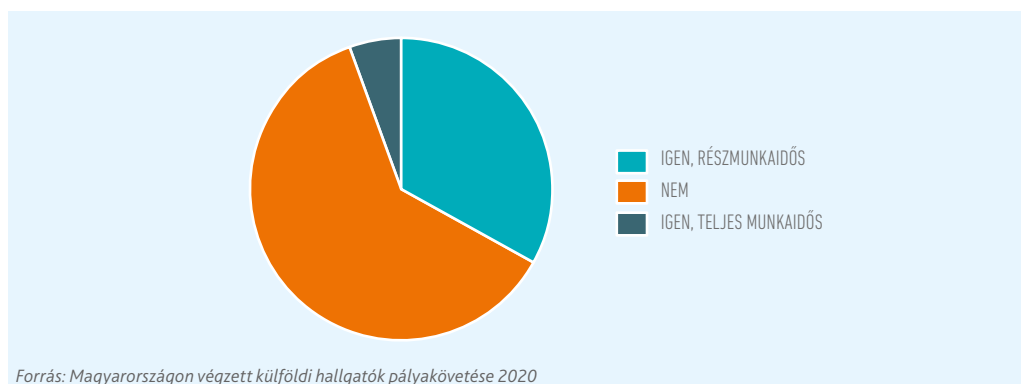

A hallgatók magyarországi tanulmányaik alatt a legnagyobb akadálynak a magyar nyelv ismeretének hiányát (2,86) és a pénzügyi terheket (2,79) érezték. A további vizsgált akadályozó tényezőket a következőképp értékelték a hallgatók: felsőoktatási intézmény támogatásának hiánya (2,38), mobilitási programokhoz való korlátozott hozzáférés (2,25), családtól való távolság (2,24), kulturális különbségek (2,22), túlságosan bonyolult jelentkezési eljárás vagy bonyolult adminisztráció (2,21), problémák a magyar ügymenetekkel kapcsolatban (pl. vízum, tartózkodási engedély) (2,21), fizető állás elvesztése (2,20), személyes segítség hiánya a jelentkezési eljárás folyamán, illetve felkészítés vagy szervezés a felsőoktatási intézményem által (2,15), szeparáció a társasági körtől (pl. barátok) (2,14), motivációhiány (2,09). A vizsgált tényezők közül legkevésbé a saját egészségi állapotuk jelentett nehézséget (1,64).

ÁTMENET A MUNKA VILÁGÁBA

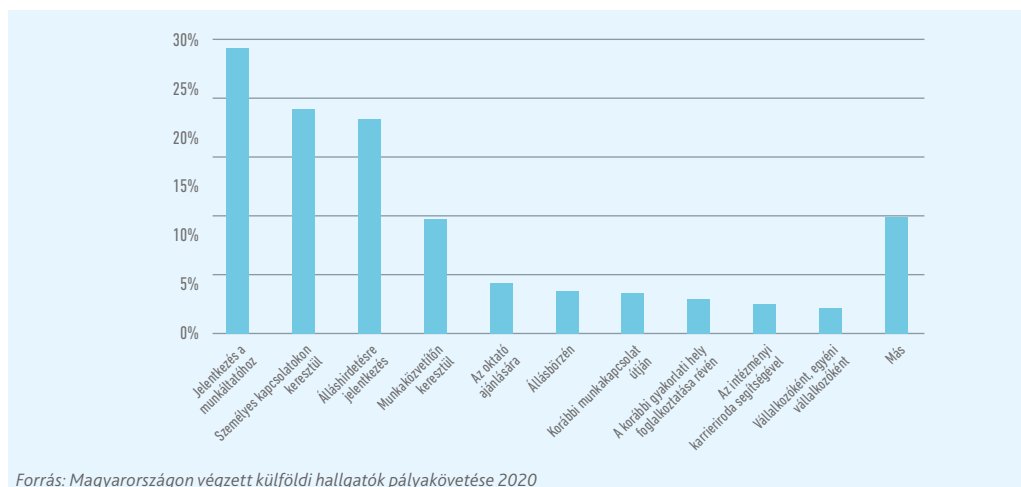
Az alábbi fejezet arra ad választ, hogy a hallgatók milyen arányban vállaltak munkát tanulmányaik alatt, milyen úton jutottak ehhez az álláshoz és munkájuk mennyire illeszkedett a tanult szakterületükhöz. Emellett képet kaphatunk arról, hogy válaszadóink hogyan, milyen stratégiát követve kerestek munkát a végzésüket követő időszakban.

16. ábra. Volt munkája magyarországi tanulmányai alatt? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1163

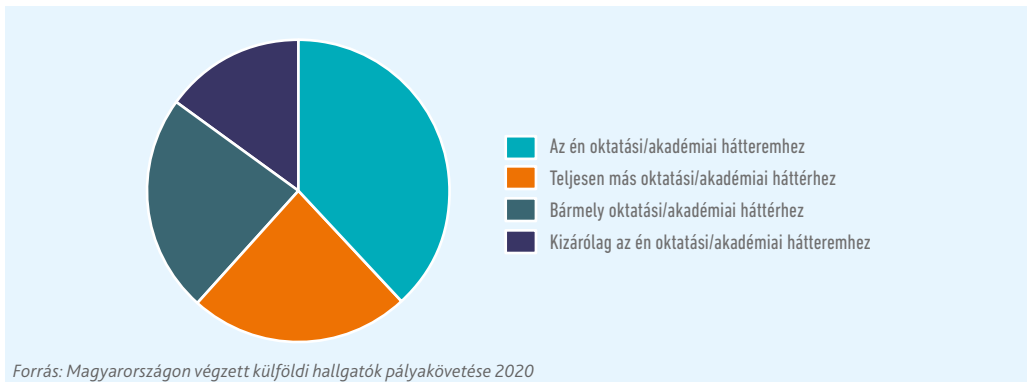
A magyarországi tanulmányai alatt a hallgatók harmada (33,1%) dolgozott részmunkaidőben, további 5,3 százalékának volt teljes munkaidős állása, ugyanakkor kétharmaduk (61,6%) nem dolgozott itteni tanulmányai alatt.

17. ábra. Miként szerezte meg ezt a munkát? N=445

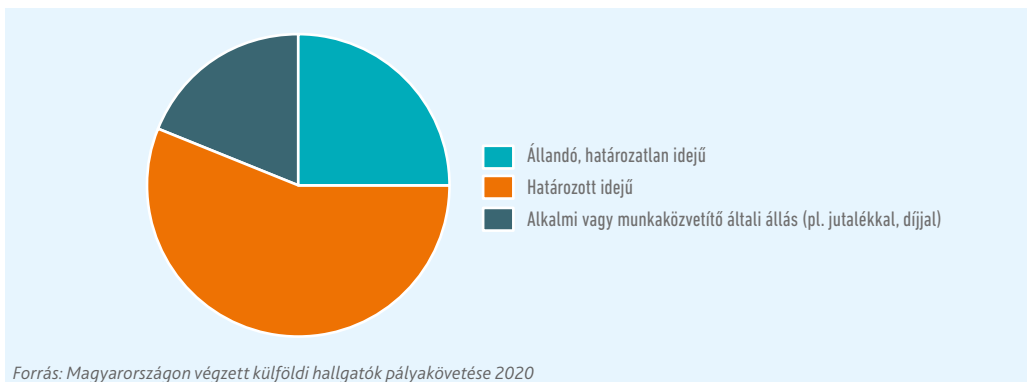
A kérdőív rákérdezett a munkakeresés módjaira is. Azok a hallgatók, akik dolgoztak tanulmányaik alatt, többségükben közvetlenül a munkáltatójukhoz jelentkeztek: válaszlehetőségként szerepelt a munkáltatóhoz való jelentkezés (24,3%) és a meghirdetett állásra való jelentkezés (18,2%). Közel egyötödük (19,1%) valamilyen személyes kapcsolaton keresztül kapott munkát. A munkavállalók tizede (9,7%) toborzócégen keresztül talált állást. 4,3 százalékuk az oktató ajánlása kapcsán, 3,6 százalékuk állásbörzén, 3,4 százalékuk korábbi munkakapcsolata mentén szerezte munkáját. 2,9 százalékuk gyakorlati helyén került alkalmazásba, 2,5 százalékuk pedig intézményének karrierirodájának segítségével. 2,2 százalékuk pedig önfoglalkoztatóként, vállalkozóként kezdett dolgozni. 9,9 százalékuk egyéb úton szerzett munkát.

18. ábra. Meglátása szerint, mely oktatási/akadémiai háttér illeszkedik legjobban ehhez az álláshoz? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=440

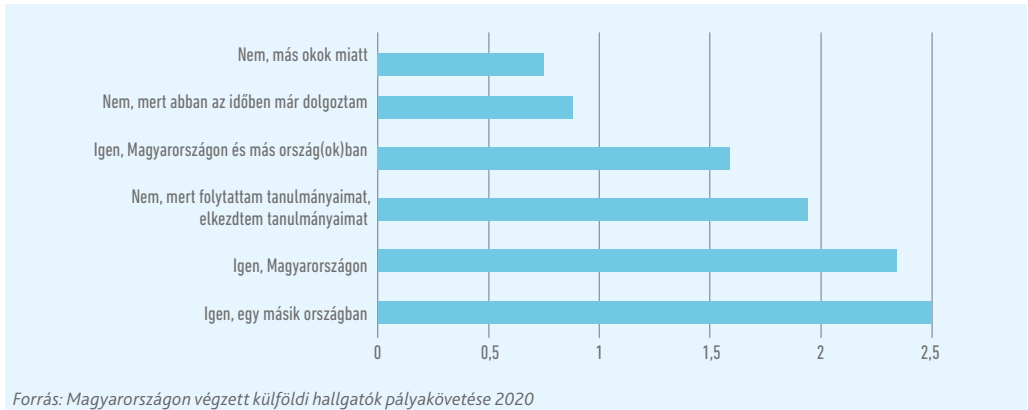
Fontos kérdés, hogy a válaszadók értékelése szerint a tanulmányaik mellett munkát vállaló hallgatók többségében a szakmájukhoz kötődő állásban dolgoztak. 14,8 százalékuk válaszolta, hogy teljességében a saját szakterületük tekinthető a legmegfelelőbbnek az állás betöltéséhez, és további 38,2 százalékuk szerint a saját és ahhoz hasonló szakterület a megfelelő ahhoz. 23,4 százalékuk tart elfogadhatónak ehhez bármely tudományterületen szerzett tudásanyagot és 23,6 százalékuk szerint illik hozzá legjobban egy egészen más tudományterület ismerete.

19. ábra. Az Ön foglalkoztatásának jellege... – N=442

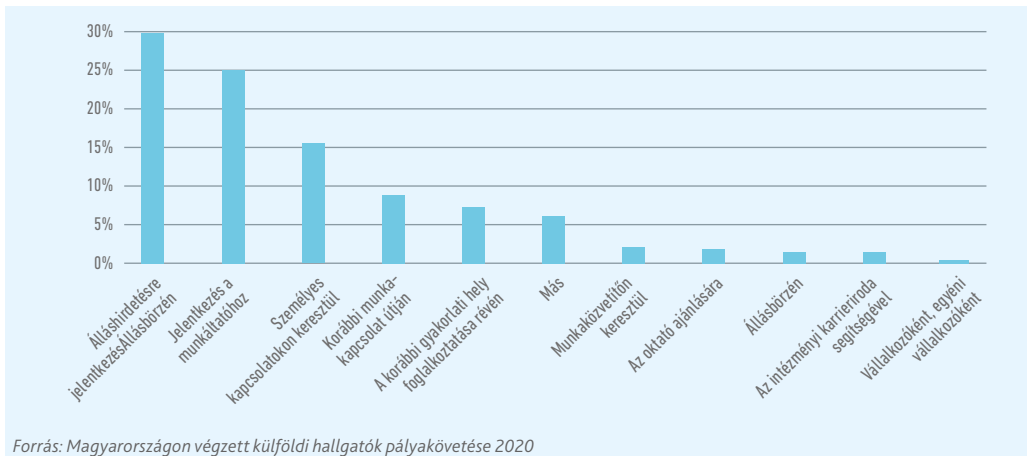
A foglalkoztatás típusát tekintve a válaszadók több, mint fele (56,1%) ideiglenesen vállalt munkát, míg egynegyedük (25,1%) határozatlan idejű munkát vállalt. Közel egyötödük (18,8%) munkája volt alkalmi és/vagy közvetített.

20. ábra. Keresett munkát közvetlenül a diploma megszerzése után? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1167

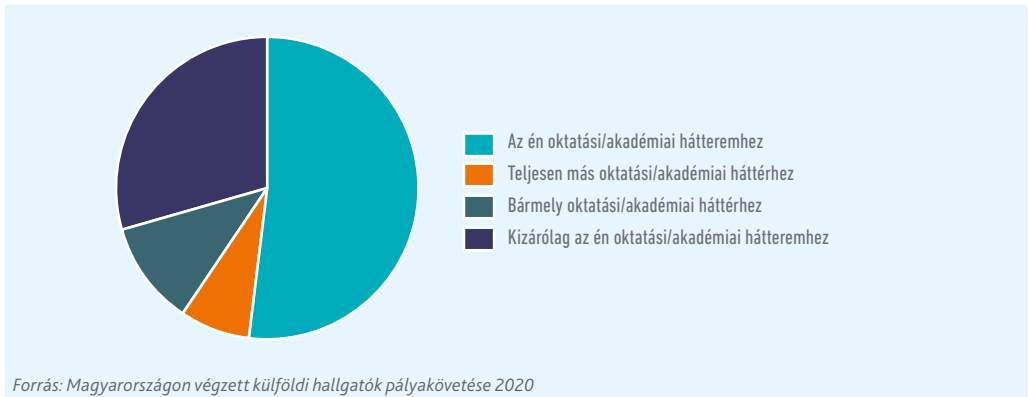
A hallgatók egynegyede keresett munkát közvetlenül a végzettség megszerzése után kizárólag külföldön, további közel egynegyedük (23,4%) pedig csak Magyarországon. 15,9 százalékuk keresett külföldön és Magyarországon egyaránt. 19,4 százalékuk tanulmányai folytatása miatt nem keresett munkát, 8,8 százalékuk meglévő munkahelye miatt, 7,5 százalékuk valamely egyéb okból nem keresett. Azon csoporton belül, akik kerestek munkát a diploma megszerzése utáni időszakban, 38,2 százalékuk rögtön, egy hónapon belül sikerült elhelyezkedniük. További 32,2 százalékuk egy hónapnál további keresés után talált munkát.

21. ábra. Miként találta az első munkáját a diploma megszerzése után? Kérjük, csak a legfontosabb tényezőt jelölje meg, ha egyénnél több volt. N=523

Akik találtak munkát, nagyrészt hirdetett állásra jelentkeztek és/vagy közvetlenül a munkáltatót keresték meg, jelentkeztek az állásra (összesen 54,8%), 15,5 százalékuk a személyes kapcsolatot jelölte meg, mint legfontosabb tényezőt a munkahely megtalálásában. 8,8 százalékuk korábbi munkakapcsolata mentén talált állást, 7,3 százalékot pedig szakmai gyakorlati helyén alkalmazták. 2,1 százalék helyezkedett el toborzócégal, 1,9 százalék tanári ajánlás mentén, 1,5 százalék az intézmény karrierodáján keresztül, további 1,5 százalék állásbörzén talált állást, 0,4 százalék pedig önfoglalkoztató. 6,1 százalék egyéb úton helyezkedett el.

22. ábra. Meglátása szerint, mely oktatási/akadémiai háttér illeszkedik legjobban ehhez az álláshoz? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=520

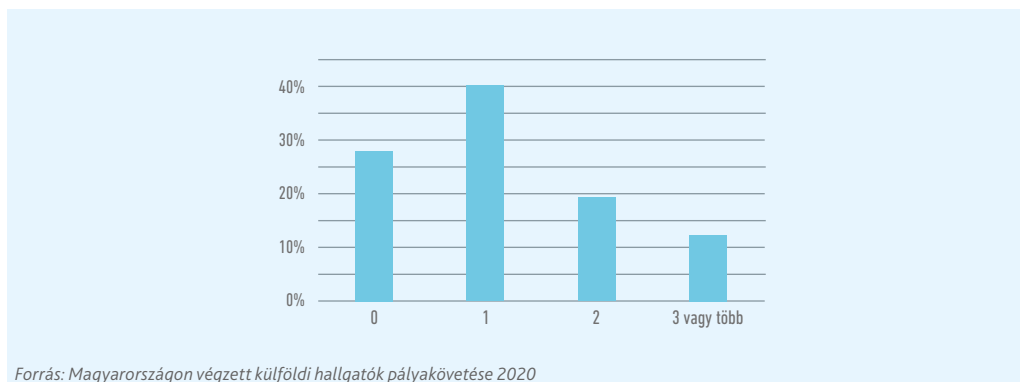
A fenti csoportot tovább vizsgálva azt láthatjuk, hogy igen erős a szakmai illeszkedés, mivel 29,4 százalékuk válaszolta, hogy kizárólag az a szakmai háttér felel meg a megszerzett állás betöltéséhez, amellyel a válaszadó rendelkezik. A válaszadók több, mint fele (52,1%) mondta, hogy az övé vagy hasonló tudományos háttér a megfelelő. Ezen válaszokat alapul véve a szakmai illeszkedés 80 százalék felett alakul. 7,5 százalékuk bármely tudományos háttérrel elfogadhatónak tartja a megszerzett munkához és 11 százalékuk értékelte úgy, hogy más szakmai háttér illeszkedne megfelelően a betöltött munkakörhöz.

23. ábra. Az Ön foglalkoztatásának jellege... N=515

A foglalkoztatás típusát tekintve a fenti csoport többsége (65,6%) itt már határozatlan idejű munkát vállalt, 30,5 százalékuk részmunkaidős állásban helyezkedett el, és további 3,9 százalékuk vállalt alkalmi és/vagy közvetített munkát.

24. ábra. Hány teljes munkaidős munkahelye vagy foglalkoztatási időszaka volt a diploma megszerzése után, beleértve a jelenlegit is? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1133

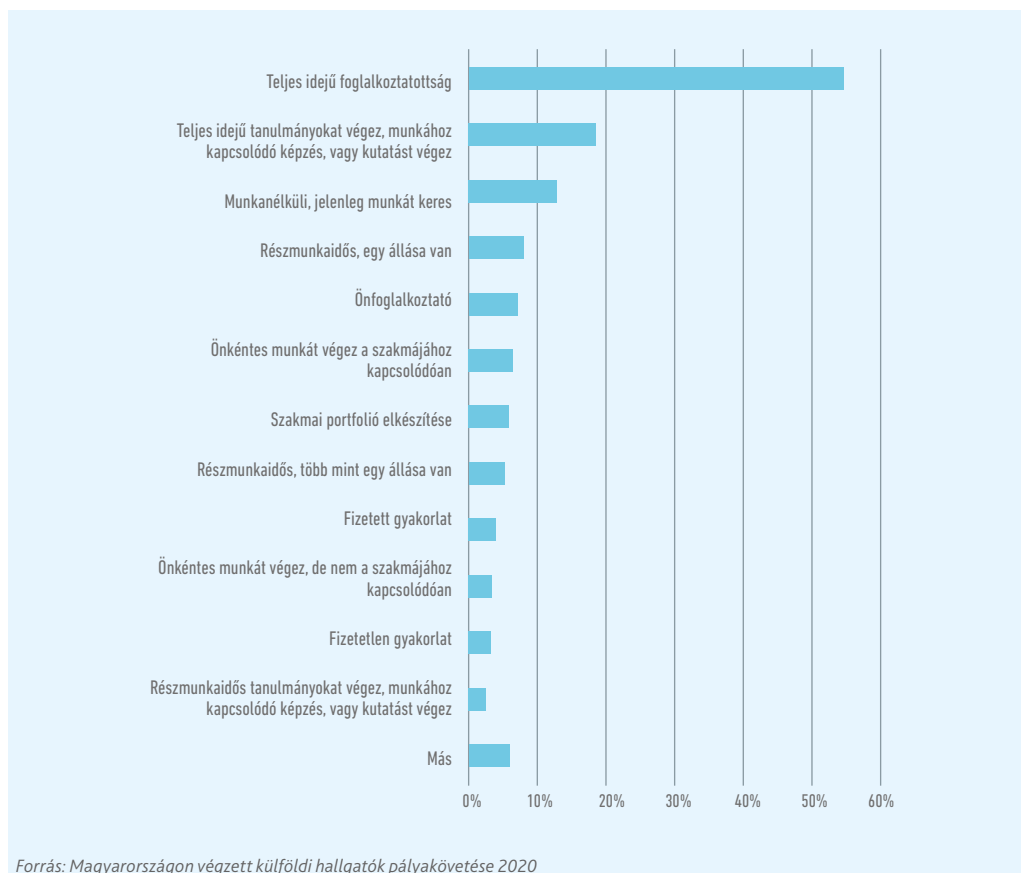
Forrás: Magyarországon végzett külföldi hallgatók pályakövetése 2020

A minta egészét vizsgálva megállapíthatjuk, hogy – a jelenlegit is beleértve – a végzettség, illetve az abszolutórium megszerzése óta a vizsgált hallgatók 72 százalékának volt legalább egy teljes idejű állása (vagy állt időszakosan munkaviszonyban), 28 százalékának pedig egy sem. 40,2 százalékának egy, 19,4 százalékának kettő, 12,4 százalékának pedig három vagy több teljes idejű állása (vagy folyamatos munkában állási időszaka) volt.

A VÁLASZADÓ DIPLOMÁSOK, ABSZOLVÁLT HALLGATÓK MUNKAERŐPIACI HELYZETE

A jelenlegi helyzetet vizsgálva képet kaphatunk a megkérdezett hallgatók aktuális munkaerőpiaci státuszáról, annak meghatározott jellegzetességeire mint például a munkaerőpiaci jelenlétre, a foglalkoztatói szektorra, valamint hogy mennyire elégedettek az állásuk egyes aspektusaival. Az aktuális helyzet szélesebb körű megértéséhez itt a hallgatók több választ is megjelölhettek.

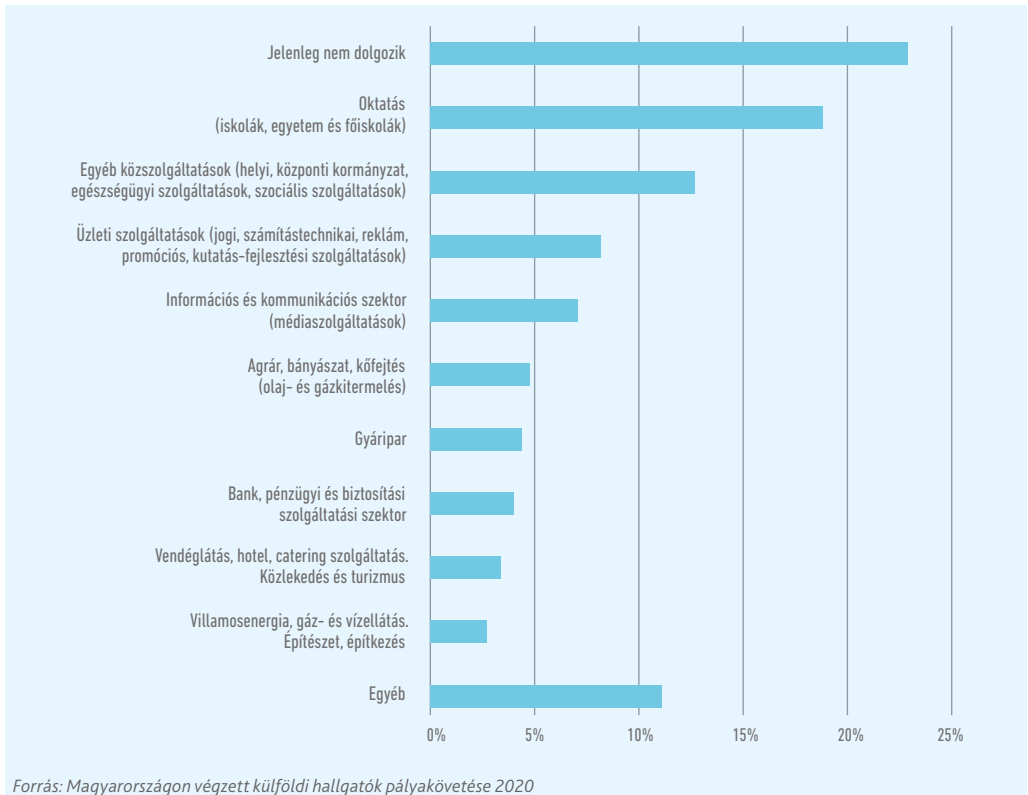
25. ábra. *Hogy teljes képet kaphassunk aktuális munkával és tanulmányokkal kapcsolatos tevékenységeiről, kérjük, jelezze, az alábbiak közül mely állítások igazak Önre jelenleg. N=1161*

A kérdés pillanatában a válaszadók 54,6 százaléka volt teljes állású munkavállaló, 18,5 százalékuk vett részt valamilyen teljes idejű képzésben (akár munkához kapcsolódó képzésben). 12,9 százalékuk volt munkanélküli, álláskereső. Emellett

- 8 százalékuknak volt egy részmunkaidős állása,
- 5,2 százalékuk szintén részmunkaidőben dolgozott, de egyszerre több munkahelyen,
- 7,1 százalékuk vállalkozó volt,
- 6,5 százalék vállalt önkéntes munkát a karrierjéhez kötődően,
- 3,4 százalékuk önkénteskedett a sajátjától eltérő szakterületen,
- 5,9 százalékuk dolgozott szakmai portfólióján.
- 4 százalékuk dolgozott fizetett, 3,3 százalékuk fizetetlen gyakorlati helyen.
- 2,6 százalékuk vett részt valamilyen részdíjs képzésben és 5,9 százalékuk jelölte, hogy egyéb vagy egyéb is jellemző a jelenlegi helyzetére.

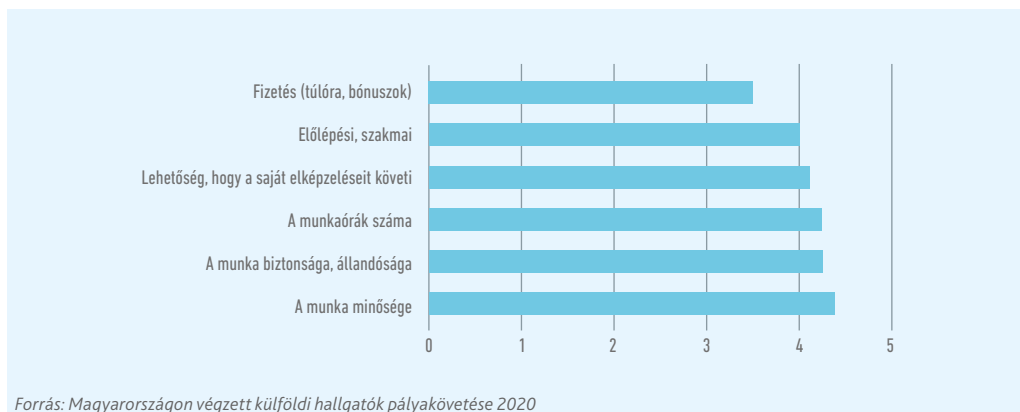
26. ábra Az alábbi szektorok közül melyben foglalkoztatják? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1163

A válaszadó 22,9 százaléka nem dolgozott a kutatás időpontjában. Legtöbben aktuális munkájuk területének az oktatási ágazatot jelölték meg (18,8%). Vélhetően sok esetben a folyamatban lévő tanulmányaik, illetve oktatási intézményhez köthető kutatásuk miatt. 12,7 százalékuk dolgozik közszolgáltatási területen (pl. kormányzati, önkormányzati, egészségügyi, közbiztonsági vagy szociális terület),

8,2 százalékuk gazdasági szolgáltató területen (pl. jogi terület, reklámszakma, PR). 7,1 százalékuk dolgozik az infokommunikációs szektorban, 4,8 százalékuk mezőgazdaságban vagy bányászatban (ideértve az olaj- és gázkitermelést is), 4 százalékuk banki, pénzügyi vagy biztosítási területen. További 3,4 százalékuk forgalmazás vagy a turizmus-vendéglátás területen dolgozik (ideértve kis- és nagykereskedelmet), 2,7 százalékuk munkája köthető a közüzemi ellátáshoz vagy az építőiparhoz. 11,1 százalékuk sorolná állását más kategóriába.

27. ábra. Mennyire érzi elégedettnek magát a munkájának a munkájának következő aspektusaival? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=853

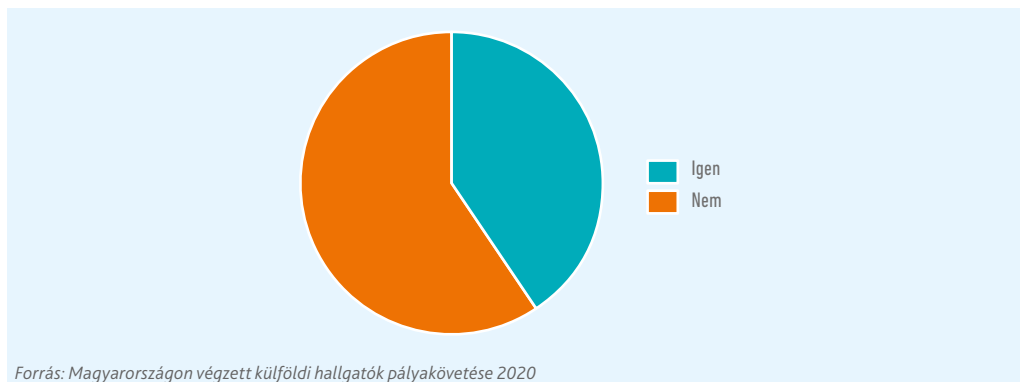

Azok, akik korábban besorolták munkájukat valamely ágazatba, hétfokú skálán értékelték, hogy mennyire elégedettek az állásuk egyes aspektusaival: legmagasabbra az állásuk általános minőségét értékelték (4,38), ezt követi a munkahelyek biztonsága, védelme (4,25) és a munkaórák mennyisége (4,24). A tényezők közül közepén helyezkedik el az előrelépés, illetve karrierfejlődési kilátás (4,00), legkevésbé pedig fizetésükkel voltak elégedettek a vizsgált frissdiplomások (3,50).

MAGYARORSZÁGGAL VALÓ KAPCSOLATTARTÁS FORMÁI, MINŐSÉGE

Az alábbi fejezetben a vizsgált hallgatók Magyarországgal való kapcsolata kerül fókuszba. A kutatás képet ad arról, hogy milyen arányban élnek jelenleg Magyarországon és az itt tartózkodásuk egyes fázisaiban terveztek-e itt maradni a végzést követően. A kérdőív arra is rákérdezett, hogy amennyiben már nem élnek Magyarországon, mennyi ideig próbáltak letelepedni, melyek voltak a főbb okai az ország elhagyásának. A kapcsolattartás esetében fontos tényező, hogy milyen mértékben beszélnek a magyar nyelvet és követik-e az országgal kapcsolatos híreket, valamint tagjai-e alumni szervezeteknek. Ez utóbbi kapcsán betekintést nyerhetünk, hogy mely alumni szolgáltatásokat tartanak érdekesnek valamint választ kaphatunk, milyen arányban tartják a kapcsolatot a tanulmányaik során megismert hallgatótársaikkal.

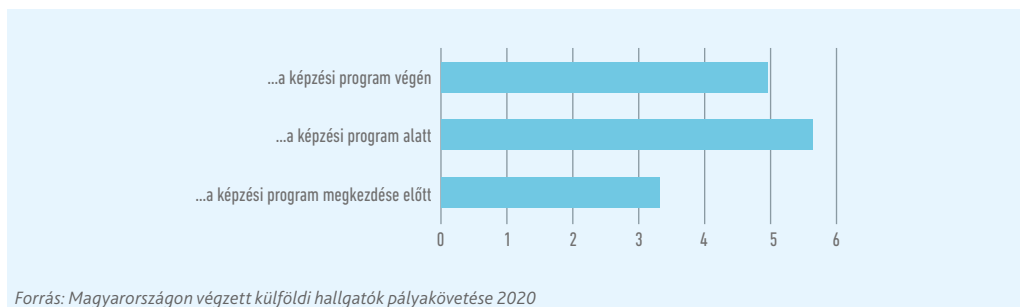
28. ábra. Jelenleg Magyarországon él? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1143

Forrás: Magyarországon végzett külföldi hallgatók pályakövetése 2020

Az adatfelvétel időpontjában a kérdezettek 40,8 százaléka élt Magyarországon, 59,2 százaléka pedig külföldön.

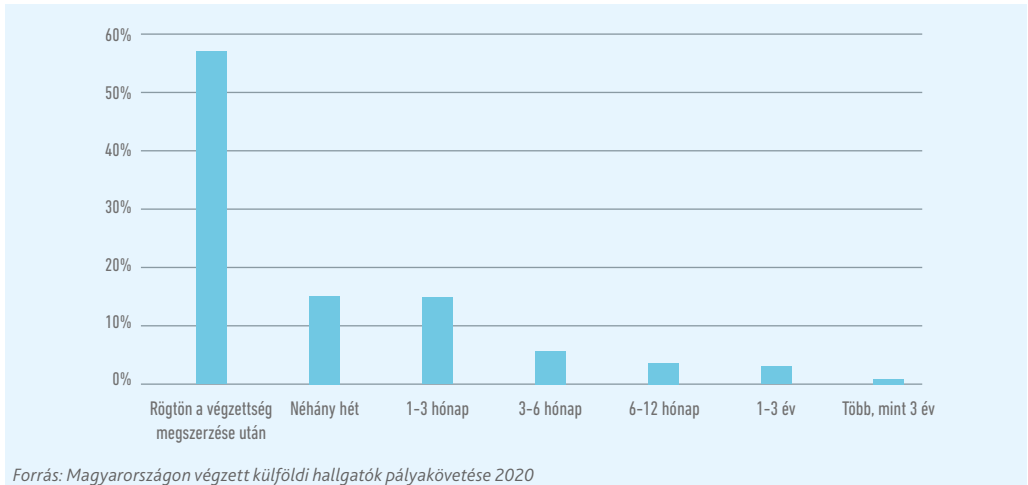
29. ábra. Tervezt-e Magyarországon maradni a végzettség megszerzése után? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1150

Forrás: Magyarországon végzett külföldi hallgatók pályakövetése 2020

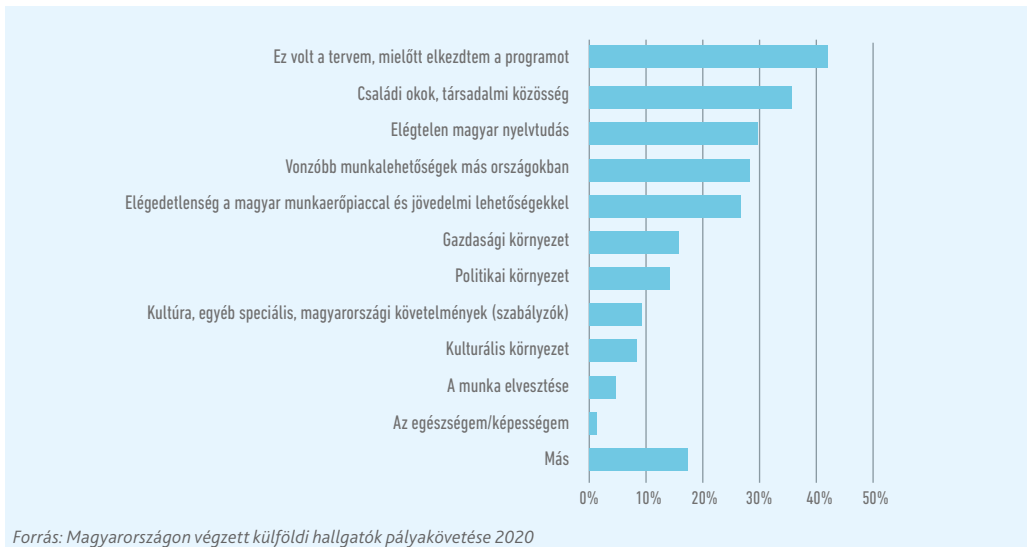
A magyarországi tanulmányaik megkezdése előtt a megkérdezettek egyharmada (33,2%) tervezte, hogy Magyarországon marad miután megszerezte végzettségét. A tanulmányaik alatt már 56,4 százaléka számolt ezzel, annak végén pedig a hallgatóknak majdnem fele (49,6%) tervezett hazánkban maradni.

30. ábra. A végzettség megszerzése után, meddig próbált letelepedni Magyarországon, mielőtt távozott? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=670

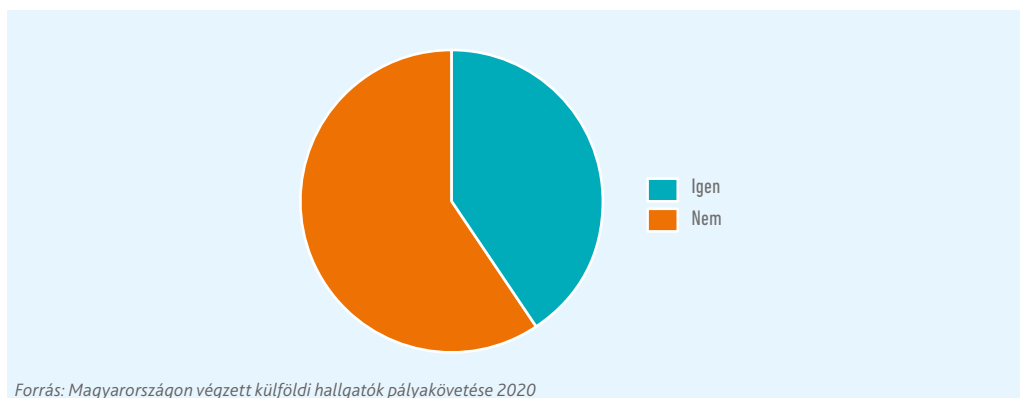
A válaszadók 59,2 százaléka nem Magyarországon élt a kutatás időpontjában. Ennek a csoportnak az 57 százaléka hagyta el Magyarországot közvetlenül a végzettség megszerzését követően. 15,1 százalékuk próbált letelepedni néhány hétig, 14,8 százalékuk 1-3 hónapig, további 13,1 százaléká ennél hosszabb ideig.

31. ábra. Melyek voltak Magyarország elhagyásának fő okai? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=670

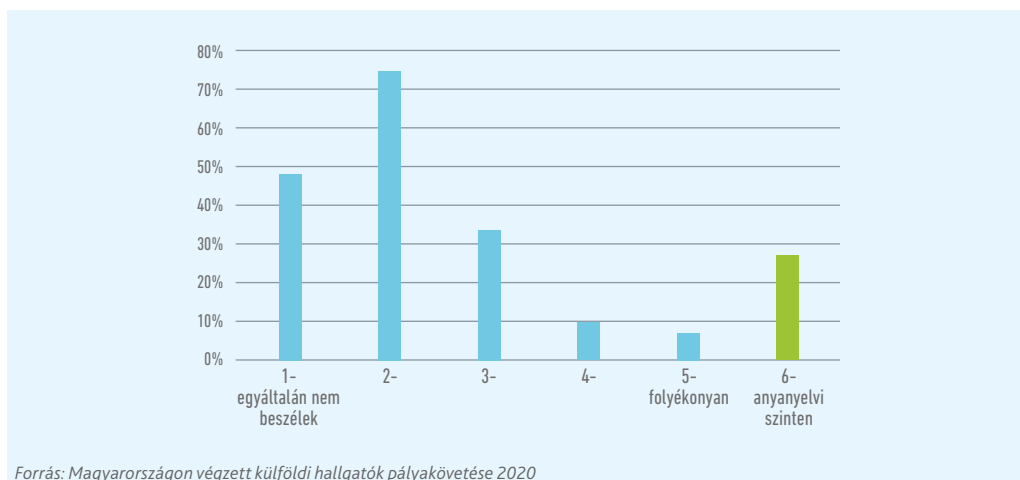
Akik a megkérdezés idején nem éltek Magyarországon, 42,1 százalékban jelölték az ország elhagyásának egyik fő okaként, hogy már a képzés megkezdése előtt is ez volt a tervük. További jelentős okként szerepel a válaszok között, hogy családi, illetve társas okok játszottak szerepet (35,7%), hogy problémát okozott a magyar nyelv ismeretének hiánya (29,7%), valamint a vonzóbb álláslehetőségek külföldön (28,2%). Ez utóbbi aspektust erősíti az elégedetlenség a magyar munkaerőpiaccal, illetve bevételi kilátásokkal (26,6%), valamint a gazdasági környezet (15,8%). 14,2 százalékuk jelölte meg távozásának okaként a politikai környezetet, 9,3 százalékuk Magyarország sajátos követelményeit, 8,4 százalékuk pedig a kulturális környezetet. Legkevesebben a munka elvesztését (4,6%), valamint az egészségi állapotot (1,3%) jelölték meg indokként.

32. ábra. Meglátogatta Magyarországot a távozást követően, miután megszerezte végzettségét? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=670

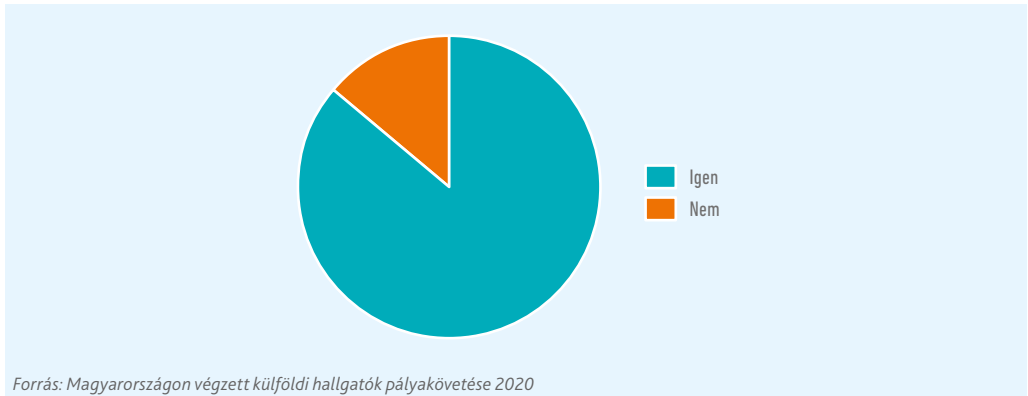
A már nem Magyarországon élő hallgatók 39 százaléka látogatott vissza Magyarországra, miután megszerezte itt végzettségét.

33. ábra. Milyen szinten beszéli a magyar nyelvet? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1174

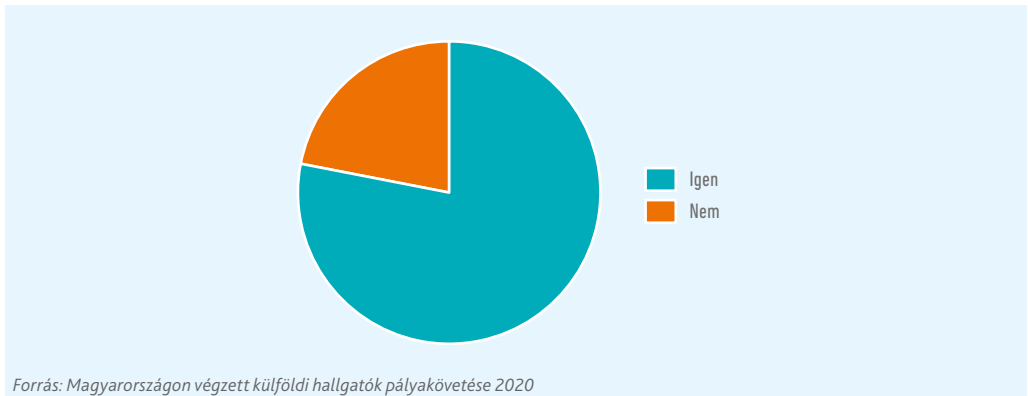
A válaszadók 24 százaléka egyáltalán nem beszéli a magyar nyelvet. 37,2 százaléka értékelte alacsony szintűnek a nyelvtudását, közepesre pedig 16,8 százalékuk. Azok, akik magabiztosan beszélnek a magyar nyelvet, nagyjából a válaszadók 8 százaléka. A megkérdezettek 13,5 százaléka anyanyelvi szinten beszél magyarul.

34. ábra. Követi Magyarország kulturális, gazdasági, politikai híreit? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1172

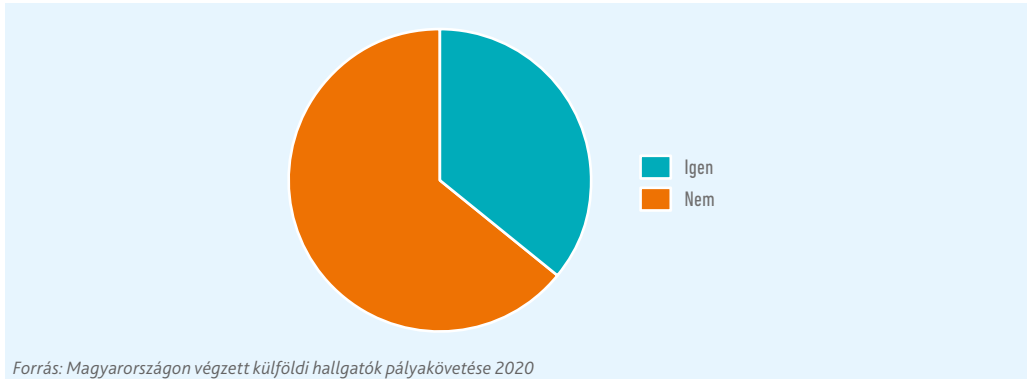
A megkérdezettek igen érdeklődőnek bizonyultak, 78,2 százalékuk állította, hogy követi Magyarország kulturális, gazdasági, politikai híreit.

35. ábra. Magyarország korábbi diákjaként megvitatja-e másokkal a Magyarországon való tanulás előnyeit? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1169

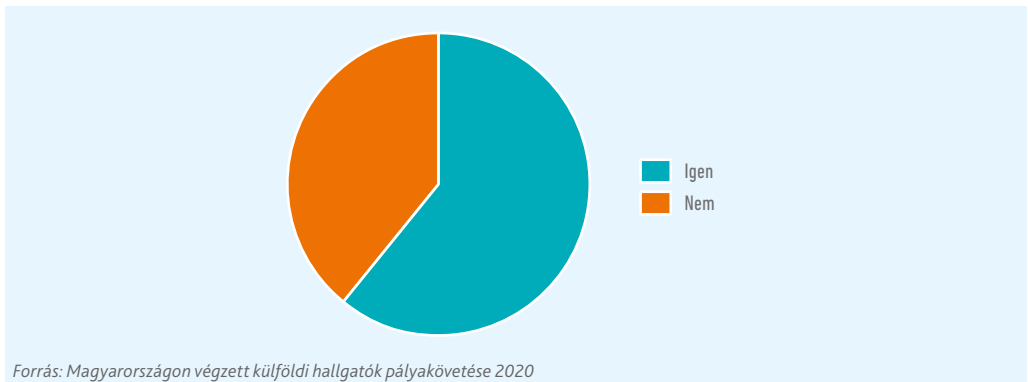
Magyarország korábbi hallgatóiként többségük (86,3%) szokott beszélni másokkal a Magyarországon való tanulmányok folytatásának előnyeiről.

36. ábra. Tagja-e az Alumni Network Hungary szervezetnek? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1166

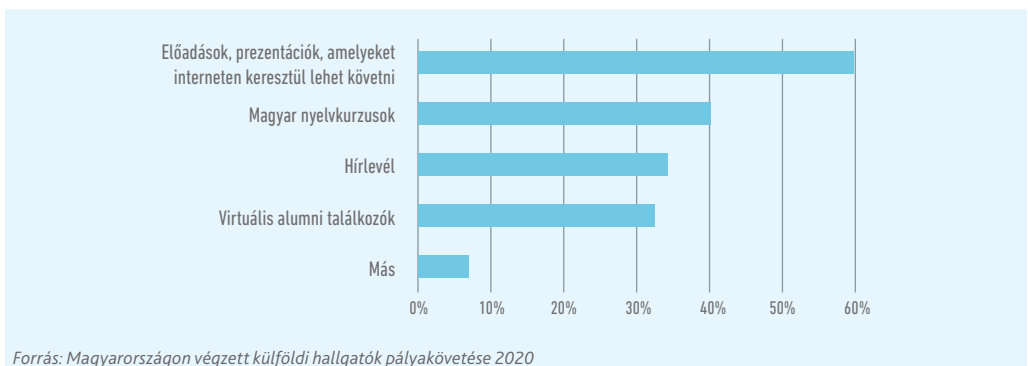

A Tempus Közalapítvány által működtetett Alumni Network Hungary szakmai szervezetnek a megkérdezettek több, mint harmada (36%) tagja, 39 százalékuk pedig tagja az egyeteme alumni szervezetének.

37. ábra. Tagja-e egyeteme alumni szervezetének? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1165

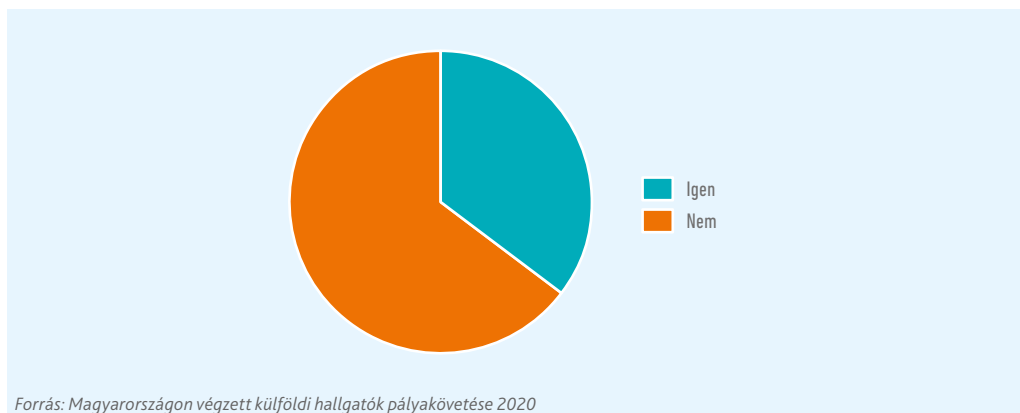

38. ábra. Mely alumni szolgáltatások lennének érdekesek az Ön számára? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1014

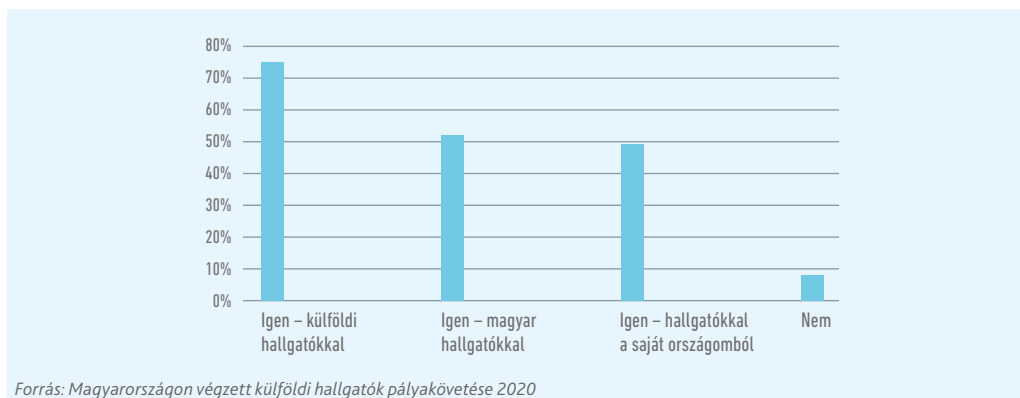
Az alumni szolgáltatások közül leginkább az interneten követhető előadásokat, webináriumokat tartanak érdekesnek (59,7%). A magyar nyelvi kurzus a válaszadók 40,1 százalékát érdekelné, hírlevél 34,2 százalékot, virtuális alumni találkozók pedig 32,4 százalékukat.

39. ábra. Részt vesz Magyarországgal kapcsolatos eseményeken (pl. alumni találkozók, konferenciák, workshopok stb.)? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1157

A korábbi arányokhoz hasonlóan, a válaszadók bő harmada (35,4%) vesz részt elmondásuk szerint Magyarországhoz köthető eseményeken (pl. alumni találkozók, konferenciák, workshopok).

40. ábra. Vannak személyes kapcsolatai korábbi hallgatókkal Magyarországról? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1168

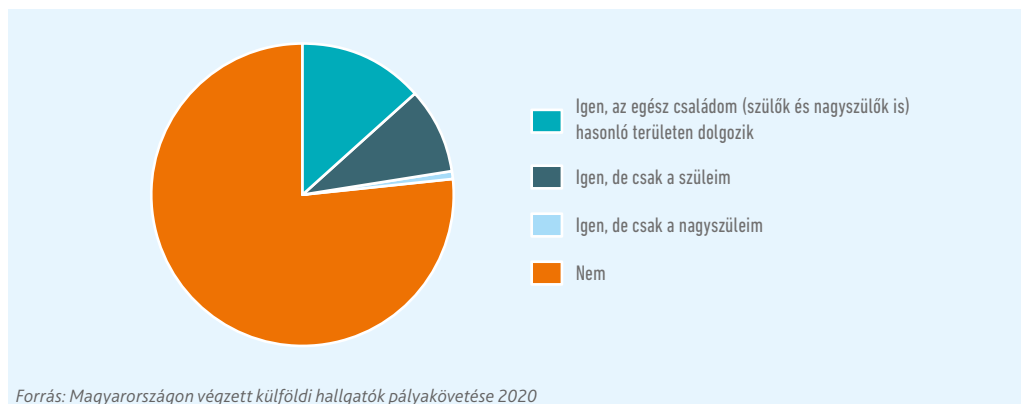

A válaszadók háromnegyedének (74,9%) van személyes kapcsolata más, korábban szintén Magyarországon tanuló nemzetközi hallgatóval. A magyar tanulmányi kötődése kapcsán kb. felüknek van kapcsolata magyar hallgatóval (52,1%), és kb. felüknek a megkérdezett anyaországából származó hallgatóval (49,1%). Csupán 8,2 százalékuknak nincs magyarországi tanulmányaihoz köthető személyes kapcsolata másokkal.

A VÁLASZADÓ DIPLOMÁSOK, ABSZOLVÁLT HALLGATÓK SZOCIÁLIS HÁTTERE

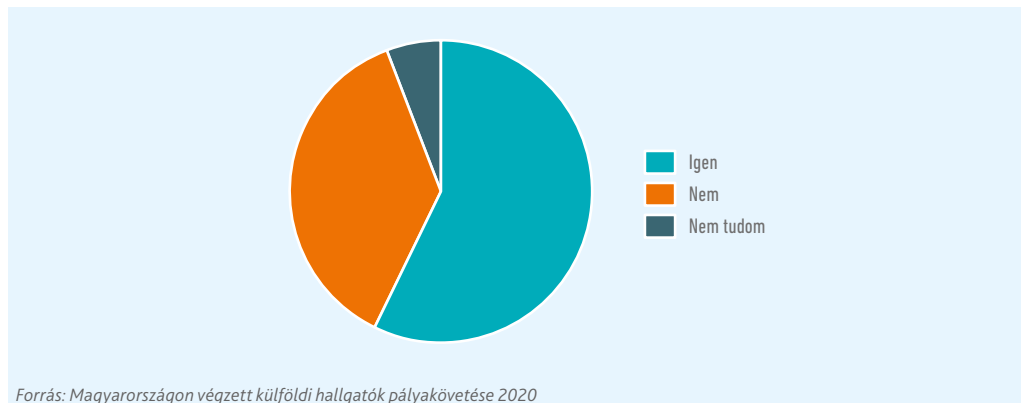
A válaszadók szociális hátterének vizsgálatából az látható, hogy a megkérdezettek családjában milyen arányban vannak hasonló szakterületen végzettek, illetve betekintést nyerhetünk a válaszadók fiatalkori helyzetébe szülei iskolázottságán és munkáján keresztül.

41. ábra. Van olyan családtagja, aki hasonló szakterületen szerzett diplomát és dolgozik mint Ön? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1160

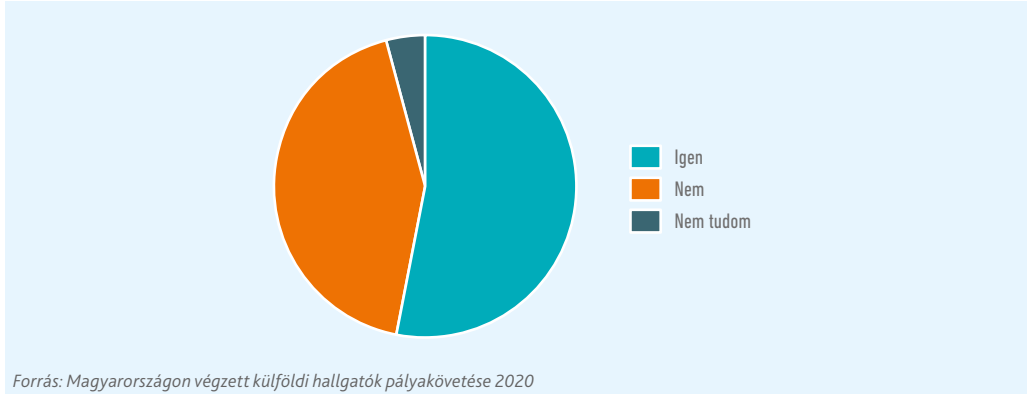
A válaszadók több, mint kétharmadának (76,5%) nincs sem a nagyszülei, sem a szülei között hasonló szakterületen végzett (és azon is dolgozó) családtagja. 13,5 százalékának a szülei és a nagyszülei között is van ilyen kötődés.

42. ábra. Az édesapjának volt diplomája, mikor Ön 14 éves volt? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1164

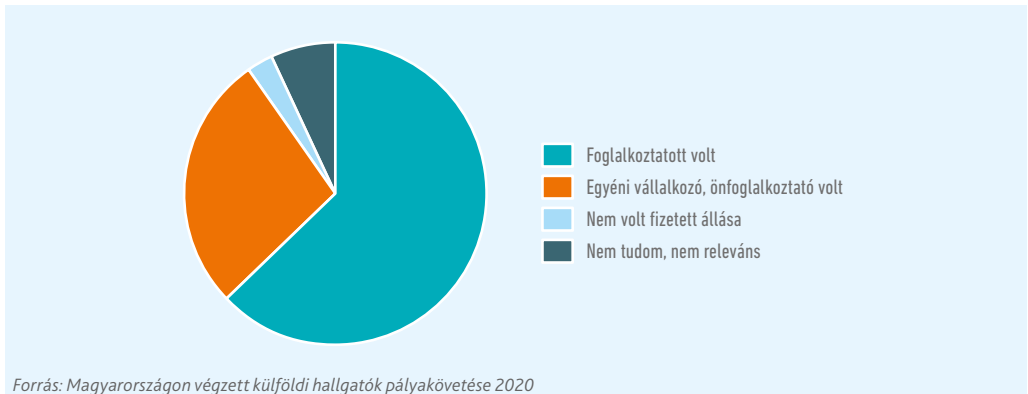
A szülői iskolázottság tekintetében, a megkérdezettek 57,3 százalékának rendelkezett az apja diplomával, amikor a kérdezett 14 éves volt. 37 százalék esetében nem volt diplomás az apa, 5,7 százalékuk pedig nem tudott válaszolni a kérdésre.

43. ábra. Az édesanyjának volt diplomája, mikor Ön 14 éves volt? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1159

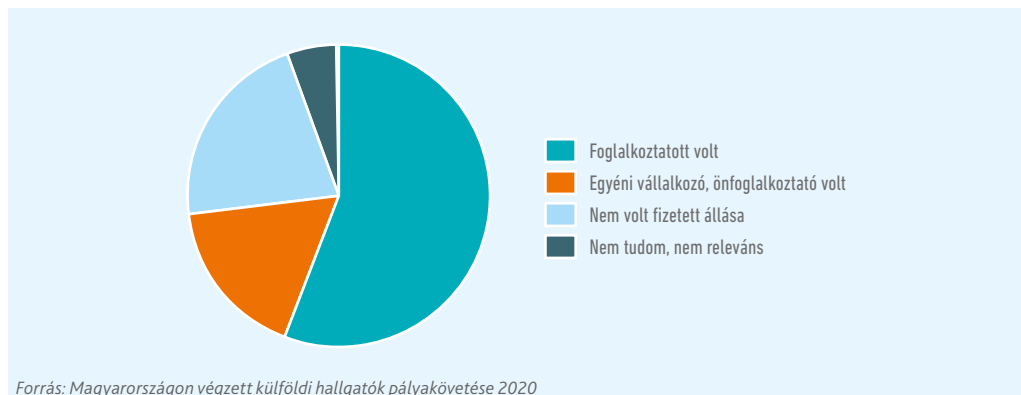
Az anya esetében is nagyságrendileg hasonló arányokkal találkozhatunk. Itt – a megkérdezettek 14 éves korában – az édesanyák szintén több, mint fele (53,2%) rendelkezett diplomával. 42,9 százalékuk esetében nem volt diplomás az anya, 3,9 százalék esetében pedig nem tudni.

44. ábra. Milyen volt édesapja munkaerőpiaci helyzete, amikor Ön 14 éves volt? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1161

Az apa foglalkozását tekintve – a megkérdezettek 14 éves korában – láthatjuk, hogy közel kétharmaduk (63%) volt alkalmazott és 27,3 százalék vállalkozó. 6,7 százalékuk esetében nem derül ki a foglalkozási státusz, és a hallgatók csupán 3 százalékuknál nem volt az apának fizető állása.

45. ábra. Milyen volt édesanyja munkaerőpiaci helyzete, amikor Ön 14 éves volt? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1156

Valamivel több, mint a válaszadók felének (56,1%) esetében volt alkalmazott az édesanya a kérdezett 14 éves korában. 21,4 százalékuk esetében nem volt fizető állása, míg volt 17,3 százalékuk vállalkozó, míg 5,3 százalékáról pedig nincs információ.

MELLÉKLETEK

A minta viszonyulása a populációhoz

Az alábbi táblázatok azt ábrázolják, hogy miként viszonyul a válaszadó diplomások, hallgatók köre (minta) a populációhoz. A képzési programok a válaszadó diplomások, hallgatók által elvégzett képzési programok megoszlásait tartalmazza.

1. táblázat. A képzési programok képzési terület szerinti megoszlása. A populáció képzései N=31 977; a minta képzései, N=1235

	populáció	minta
orvos- és egészségtudomány	22,7%	12,5%
gazdaságtudományok	15,9%	16,4%
bölcsészettudomány	11,8%	8,2%
társadalomtudomány	11,1%	10,9%
műszaki	8,6%	20,2%
agrár	7,6%	11,2%
pedagógusképzés	4,3%	1,2%
művészet, művészetközvetítés	3,7%	4,8%
természettudomány	3,7%	4,9%
informatika	3,7%	5,8%
hittudomány	2,2%	1,5%
jogi	1,5%	1,5%
sporttudomány	0,6%	0,2%
államtudományi	0,4%	0,4%
nincs adat	2,2%	0,3%

2. táblázat. A képzési programok képzési szint szerinti megoszlása. A populáció képzései, N=31 977; A minta képzései, N=1235

	populáció	minta
alapképzés (BA/BSc)	34,4%	24,5%
mesterképzés (MA/MSc)	30,6%	56,5%
osztatlan képzés	21,8%	11,3%
doktori képzés (PhD/DLA)	4,3%	5,2%
egyéb	8,9%	2,5%

3. táblázat. A képzési programok területi megoszlása megyék szerint. A populáció képzései N=31 977. A minta képzései, N=1235

	populáció	minta
Budapest	50,0%	44,1%
Hajdú-Bihar megye	12,9%	18,9%
Csongrád megye	10,6%	12,1%
Baranya megye	6,0%	4,5%
Győr-Moson-Sopron megye	3,1%	1,6%
Pest megye	2,6%	6,1%
Fejér megye	2,0%	1,5%
Borsod-Abaúj-Zemplén megye	1,9%	3,4%
Veszprém megye	0,9%	2,0%
Heves megye	0,7%	1,1%
Szabolcs-Szatmár-Bereg megye	0,5%	0,6%
Bács-Kiskun megye	0,5%	0,1%
Somogy megye	0,5%	1,1%
Vas megye	0,4%	0,6%
Komárom-Esztergom megye	0,3%	0,6%
Zala megye	0,2%	0,6%
Egyéb	0,2%	0,0%
Jász-Nagykun-Szolnok megye	0,1%	0,0%
Békés megye	0,1%	0,0%
Tolna megye	0,0%	0,0%
Nógrád megye	0,0%	0,0%
Külföld	7,0%	0,9%

4. táblázat. A 10 leggyakrabban előforduló állampolgárság a populációban és a mintában; A populáció állampolgárságai, N=33 539; A minta állampolgárságai, N=1288

	populáció	minta
magyar	12,7%	7,5%
román	10,0%	4,4%
szlovák	9,7%	3,1%
szerb	7,4%	3,5%
német	5,4%	3,1%
ukrán	5,0%	2,1%
kínai	3,6%	5,6%
norvég	3,4%	1,2%
izraeli	2,7%	1,6%
iráni	2,7%	1,5%
nigériai	2,5%	5,9%
török	1,8%	3,7%
szír	0,7%	4,0%
jordán	0,7%	3,3%

Ábra- és táblajegyzék

1. ábra.	A válaszadó hallgatók, diplomások állampolgárságának megoszlása, N=1288	9
2. ábra.	A válaszadók képzési terület szerinti megoszlása, N=1235	10
3. ábra.	A válaszadó hallgatók, diplomások által elvégzett képzési programok képzési szint szerinti megoszlása, N=1235	10
4. ábra.	A válaszadó hallgatók, diplomások által végzett képzések felsőoktatási intézményeinek területi megoszlása, N=1235	11
5. ábra.	Mi az anyanyelve? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1173	11
6. ábra.	Melyik országban élt, mielőtt Magyarországra költözött? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1168	12
7. ábra.	A korábban megszerzett felsőfokú végzettség típusa, N=652	12
8. ábra.	Mi volt ennek a végzettségnek a területe? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=648	13
9. ábra.	Visszatekintve, amennyiben újra választhatna, ugyanazt a képzést választaná, ugyanabban az intézményben? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1175	14
10. ábra.	Mit gondol a magyar diploma értékéről, összehasonlítva a küldő országban szerzett diploma értékével? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1174	15
11. ábra.	Hogyan, milyen forrásokból finanszírozta tanulmányait és megélhetési költségeit a Magyarországon töltött idő alatt? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1174	15
12. ábra.	Befejezte a képzését a követelményekben meghatározott időtartamon belül? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1164	16
13. ábra.	Részt vett tanulmányi úton vagy konferencián külföldön magyarországi tanulmányai alatt? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1168	16
14. ábra.	Mit gondol, a képzése milyen mértékben tette lehetővé az alábbi készségek fejlesztését? kérdésre adott válaszok megoszlása, (öt fokú skálán adott válaszok) N=1158	17
15. ábra.	Milyen mértékben jelentettek akadályt számára magyarországi tanulmányai során az alábbiak? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1147	18
16. ábra.	Volt munkája magyarországi tanulmányai alatt? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1163	19
17. ábra.	Miként szerezte meg ezt a munkát? Kérjük, jelölje a legfontosabb tényezőket. N=445	19
18. ábra.	Meglátása szerint, mely oktatási/akadémiai háttér illeszkedik legjobban ehhez az álláshoz? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=440	20
19. ábra.	Az Ön foglalkoztatásának jellege... – N=442	20
20. ábra.	Keresett munkát közvetlenül a diploma megszerzése után? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1167	21
21. ábra.	Miként találta az első munkáját a diploma megszerzése után? Kérjük, csak a legfontosabb tényezőt jelölje meg, ha egynél több volt. N=523	21
22. ábra.	Meglátása szerint, mely oktatási/akadémiai háttér illeszkedik legjobban ehhez az álláshoz? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=520	22
23. ábra.	Az Ön foglalkoztatásának jellege... N=515	22

24. <i>ábra.</i> Hány teljes munkaidős munkahelye vagy foglalkoztatási időszaka volt a diploma megszerzése után, beleértve a jelenlegit is? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1133	23
25. <i>ábra.</i> Hogy teljes képet kaphassunk aktuális munkával és tanulmányokkal kapcsolatos tevékenységeiről, kérjük, jelezze, az alábbiak közül mely állítások igazak Önre jelenleg. N=1161	24
26. <i>ábra.</i> Az alábbi szektorok közül melyben foglalkoztatják? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1163	25
27. <i>ábra.</i> Mennyire érzi elégedettnek magát a munkájának a munkájának következő aspektusaival? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=853	26
28. <i>ábra.</i> Jelenleg Magyarországon él? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1143	27
29. <i>ábra.</i> Tervezett-e Magyarországon maradni a végzettség megszerzése után? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1150	27
30. <i>ábra.</i> A végzettség megszerzése után, meddig próbált letelepedni Magyarországon, mielőtt távozott? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=670	28
31. <i>ábra.</i> Melyek voltak Magyarország elhagyásának fő okai? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=670	28
32. <i>ábra.</i> Meglátogatta Magyarországot a távozást követően, miután megszerezte végzettségét? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=670	29
33. <i>ábra.</i> Milyen szinten beszéli a magyar nyelvet? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1174	29
34. <i>ábra.</i> Követi Magyarország kulturális, gazdasági, politikai híreit? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1172	30
35. <i>ábra.</i> Magyarország korábbi diákjaként megvitatja-e másokkal a Magyarországon való tanulás előnyeit? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1169	30
36. <i>ábra.</i> Tagja-e az Alumni Network Hungary szervezetnek? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1166	31
37. <i>ábra.</i> Tagja-e egyeteme alumni szervezetének? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1165	31
38. <i>ábra.</i> Mely alumni szolgáltatások lennének érdekesek az Ön számára? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1014	31
39. <i>ábra.</i> Részt vesz Magyarországgal kapcsolatos eseményeken (pl. alumni találkozók, konferenciák, workshopok stb.)? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1157	32
40. <i>ábra.</i> Vannak személyes kapcsolatai korábbi hallgatókkal Magyarországról? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1168	32
41. <i>ábra.</i> Van olyan családtagja, aki hasonló szakterületen szerzett diplomát és dolgozik mint Ön? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1160	33
42. <i>ábra.</i> Az édesapjának volt diplomája, mikor Ön 14 éves volt? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1164	33
43. <i>ábra.</i> Az édesanyjának volt diplomája, mikor Ön 14 éves volt? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1159	34
44. <i>ábra.</i> Milyen volt édesapja munkaerőpiaci helyzete, amikor Ön 14 éves volt? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1161	34
45. <i>ábra.</i> Milyen volt édesanyja munkaerőpiaci helyzete, amikor Ön 14 éves volt? kérdésre adott válaszok megoszlása, N=1156	35

1. *táblázat.* A képzési programok képzési terület szerinti megoszlása. A populáció képzései N=31 977; a minta képzései, N=1235 36
2. *táblázat.* A képzési programok képzési szint szerinti megoszlása. A populáció képzései, N=31 977; A minta képzései, N=1235 36
3. *táblázat.* A képzési programok területi megoszlása megyék szerint. A populáció képzései N=31 977. A minta képzései, N=1235 37
4. *táblázat.* A 10 leggyakrabban előforduló állampolgárság a populációban és a mintában; A populáció állampolgárságai, N=33 539; A minta állampolgárságai, N=1288 38

